

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๕/๒๕๖๘

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
มกราคม ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางปณิตา สหกันไทรภาพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาดบุษย์จาร์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุธีรา จินายน	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายณัฐพล นันทมานพ ประชุมญาติ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์	วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวบุษบา เสือแป้น	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางภสพร อัครนาวิน	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

ส่วนที่ ๑ สารระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
๓. ตารางเปรียบเทียบ	
พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	
กับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	
และร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๒๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	- ๑ -
๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๘ -
๓. ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ	
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
- สรุปสาระสำคัญของกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕	- ๑๒ -
- นโยบายทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการ	
ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศ	- ๑๕ -
- การแปรรูปและยกระดับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากผักและผลไม้	- ๑๘ -
๔. บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับ	
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
- นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	- ๒๐ -
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริบุญพงศ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา	
และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	- ๒๖ -
- อธิบดีกรมสรรพสามิต	- ๓๒ -

ภาคผนวก

: สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร	
ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๗๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘	
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา.....	(๑)
: ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	(๓)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ	
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๙)
: รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย	
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)	(๑๓)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติ

ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายชินนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ และครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ กำหนดสาระสำคัญของกฎกระทรวงที่ออกตามความในบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้การขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ส่วนการขออนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดสาระสำคัญเพื่อเป็นกรอบสำหรับการออกกฎกระทรวง ทำให้กฎกระทรวงที่ออกใช้บังคับกำหนดเงื่อนไขที่สร้างภาระแก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็นและเป็นการกีดกันผู้ประกอบการรายย่อย ไม่สอดคล้องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรอง

และคุ้มครองไว้ จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าว โดยกำหนดสาระสำคัญที่จะกำหนดในกฎกระทรวง เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการรายย่อย ขณะเดียวกันก็ต้องมีการควบคุมคุณภาพ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคไปพร้อมกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๗ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. กำหนดให้ผู้ที่จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพสามิตประกาศกำหนด ซึ่งการขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ กฎกระทรวงดังกล่าว ให้คำนึงถึงมาตรฐานการผลิตสุรา และต้องสนับสนุนให้สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกร หรือผู้ประกอบการรายย่อย สามารถขอรับใบอนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้า โดยนำสินค้าเกษตรในประเทศมาผลิตเป็นสุราทุกประเภทที่อาจมีสีหรือมีกลิ่นได้ แต่มิให้กำหนดหลักเกณฑ์ใดในการพิจารณาออกใบอนุญาตที่เป็นการเลือกปฏิบัติ หรือผูกขาดทางเศรษฐกิจโดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระเกินสมควร เว้นแต่เป็นการกำหนดสัดส่วนความเป็นเจ้าของของบุคคลซึ่งมิใช่บุคคลสัญชาติไทย หรือเป็นการผลิตสุราของรัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตสุรา หรือเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อย โดยใบอนุญาตที่ออกนั้น ให้มีอายุ ๓ ปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓)

๓. กำหนดบทเฉพาะกาล ดังนี้

๓.๑ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบดังกล่าว ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

^๑ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ได้มีข้อสังเกตเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม “เหตุผล” ของร่างพระราชบัญญัตินี้ และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการโดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ ประกอบข้อ ๑๐๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎร จึงได้ส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาเพื่อวุฒิสภาพิจารณาด้วย โปรดดูเอกสารฉบับนี้หน้า ๒๓ หน้า ๒๕ และภาคผนวกหน้า (๕)

๓.๒ กำหนดให้คำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมสรรพสามิตแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๓.๓ กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา ๑๕๓ (ใบอนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุรา) แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๖)

๔. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗)

สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

LIQUOR

- 1

การผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้
ในครอบครองทุกกรณี ต้องขออนุญาต
ต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต
-

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด
ในกฎกระทรวง โดยใบอนุญาตที่ออกให้มีอายุ ๓ ปี
นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

2
- 3

คำนึงถึงมาตรฐานการผลิตสุรา
เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค
- 4

เปิดโอกาสให้สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน
องค์กรเกษตรกร และผู้ประกอบการรายย่อย
ได้เข้าถึงใบอนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้า โดยนำสินค้าเกษตร
ในประเทศมาผลิตเป็นสุราทุกประเภทที่อาจมีสีหรือมีกลิ่นได้
- 5

ห้ามออกหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาต
ที่เป็นการเลือกปฏิบัติหรือผูกขาดทางเศรษฐกิจ
โดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระเกินสมควร
ให้แก่ผู้ขออนุญาต

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ติดตามสาระคดี ๆ ได้ที่ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๑.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ และครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันอีก จำนวน ๒ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๒ คือ

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ LIRT คลังสารสนเทศ ของสถาบันนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://dl.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๗ ในหน้าที่ ๑๔ และหน้าที่ ๑๕ และสามารถสืบค้นร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยสแกน ข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๘ ในหน้าที่ ๑๕

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติโดยอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

๑) ๑)

๑) ๑)

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณา พร้อมกัน

๑) ๑)

๑) ๑)

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการ พิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการ หรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

๑) ๑)

๑) ๑)

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติ รับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

(๑) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

(๒) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายชินนรินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗

๑.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกัน ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอทั้ง ๓ ฉบับ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดให้ผู้ประสงค์ผลิตสุราเฉพาะเพื่อการค้าที่ต้องขออนุญาตผลิต และกำหนดกรอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕๓)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุรา หรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองต้องขออนุญาตต่ออธิบดีและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีการกำหนดกรอบเนื้อหาในการออกกฎกระทรวงไว้ให้เหมาะสม ทำให้กฎกระทรวงที่ออกตามความบทบัญญัตินั้นกำหนดคุณสมบัติผู้ขออนุญาตและเงื่อนไขอื่น ที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ผู้ประสงค์ผลิตสุราเพื่อการค้ารายเล็กหรือรายย่อยไม่สามารถประกอบอาชีพตามกฎหมายได้ จึงเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ไม่คุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมเพียงพอตามมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรต้องปรับปรุงโดยกำหนดกรอบเนื้อหาของกฎกระทรวงให้เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จากนั้น นายเทพพิภพ ลี้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มี การเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) เนื่องจากผู้ประสงค์ผลิตสุราเพื่อการค้ารายเล็กหรือรายย่อยถูกจำกัดโอกาส ทางธุรกิจในการผลิตสุรา จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้การผลิตสุราสามารถทำได้ เป็นการทั่วไปโดยไม่ต้องขออนุญาต แต่หากประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพ ที่สุจริต ต้องขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยกฎกระทรวงนั้น ต้องไม่มีข้อกำหนดอันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลเกินสมควร เช่น ต้องไม่นำกำลังการผลิตและทุนจดทะเบียนขึ้นต่ำมาเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตให้ผลิตสุราเพื่อการค้า ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการเอื้อประโยชน์แก่นายทุนและสร้างความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๒) นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์ จะผลิตสุรามีต้องขออนุญาตตามมาตรา ๑๕๓ บทบัญญัติดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติเพื่อการส่งเสริมผลิตผล และผลิตภัณฑอันเกิดจากกิจกรรมภายในประเทศเพื่อใช้ในการผลิตสุรา จึงเห็นควรให้ส่งเสริมการเพิ่ม มูลค่าสินค้าเกษตรในประเทศจากการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประชาชน ส่งเสริมระบบการรวมกลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนและองค์กรเกษตรกร ลดการผูกขาดสร้างการแข่งขัน ที่เป็นธรรม โดยกำหนดให้สุราที่ได้รับใบอนุญาตสามารถผสมผลิตผลหรือผลิตภัณฑอันเกิดจากกิจกรรม ในประเทศ แต่งสี แต่งกลิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จากนั้น นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การกำหนดให้การผลิตสุราที่ได้รับใบอนุญาตสามารถผสมผลิตผลหรือผลิตภัณฑอันเกิดจากกิจกรรมในประเทศ แต่งสี แต่งกลิ่น เพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะได้จะก่อให้เกิดประโยชน์ กับผู้ผลิตสุรา ดังนี้

(๑) ช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของสินค้าเกษตรในชุมชน เช่น การนำผลไม้มาผสมในสุราเพื่อแต่งสี แต่งกลิ่นในสุราที่บ้าน หรือสุราชุมชน จะสามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์อันเกิดจากกิจกรรม รวมทั้งเพิ่มมูลค่าให้แก่สุราที่ผลิตขึ้น

(๒) เป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจให้แก่ประชาชนไปพร้อมความรับผิดชอบต่อสังคม กล่าวคือ ช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และองค์กรเกษตรกร ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนและชุมชนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังทำให้ได้สุราที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคอีกด้วย

๓) นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปลักษณะสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐^๓ มาตรา ๑๕๓ กำหนดสาระสำคัญของกฎกระทรวงที่ออกตามความในบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้การขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐^๔ มาตรา ๑๕๓ กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ส่วนการขออนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดสาระสำคัญเพื่อเป็นกรอบสำหรับการออกกฎกระทรวง ทำให้กฎกระทรวงที่ออกใช้บังคับกำหนดเงื่อนไขที่สร้างภาระแก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็นและเป็นการกีดกันผู้ประกอบการรายย่อย ไม่สอดคล้องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรอง และคุ้มครองไว้ จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าว โดยกำหนดสาระสำคัญที่จะกำหนดในกฎกระทรวง เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการรายย่อย ขณะเดียวกันก็ต้องมีการควบคุมคุณภาพเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคไปพร้อมกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๓ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^๔ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

จากนั้น นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) การเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. .... หรือร่างกฎหมายส่งเสริมสุราชุมชนฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑.๑) สร้างหลักประกันไว้ในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติเพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสทางธุรกิจอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งผู้ประกอบการรายย่อยที่ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านและวิสาหกิจชุมชน

(๑.๒) กำหนดให้มีการควบคุมมาตรฐานคุณภาพของสุราที่ผลิต เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีหลักการสำคัญ คือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ เพื่อให้ “การขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสุราไว้ในครอบครองมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เหมาะสมยิ่งขึ้น” ซึ่งคำว่า “เหมาะสมยิ่งขึ้น” นั้น มีความหมาย ๒ ประการ ดังนี้

(๒.๑) กฎกระทรวงที่ออกตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องมีสาระสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยทั้งสถาบันเกษตรกร SME วิสาหกิจชุมชน และบุคคลทั่วไปในการขอใบอนุญาตผลิตสุรา และใบอนุญาตต่าง ๆ โดยไม่สร้างภาระเกินความจำเป็น

(๒.๒) การพิจารณาออกใบอนุญาตต่าง ๆ ต้องไม่นำเรื่องกำลังการผลิตของสุราและทุนจดทะเบียนมาเป็นเงื่อนไขในการออกใบอนุญาต แต่ต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพของสุราและความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๗ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะผลิตสุรา หรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพสามิตประกาศกำหนด ซึ่งการขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ กฎกระทรวงดังกล่าว อย่างน้อยให้มีสาระสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพของตนได้ โดยไม่สร้างเงื่อนไขหรือภาระให้แก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็น เปิดโอกาสให้สถาบันเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ได้เข้าถึงใบอนุญาตเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เพื่อส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งต้องไม่กำหนดถึงกำลังการผลิตและทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ แต่ให้คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญด้วย โดยใบอนุญาตที่ออกนั้นให้มีอายุ ๓ ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓)

(๓) กำหนดบทเฉพาะกาล ดังนี้

(๓.๑) กำหนดให้บรรดา กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

(๓.๒) กำหนดให้คำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้ขอแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

(๓.๓) กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา ๑๕๓ (ใบอนุญาตผลิตสุรา หรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุรา) แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๖)

(๔) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗)

๑.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกัน ทั้ง ๓ ฉบับ ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จะเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการแปรรูปสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่า เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร และช่วยบรรเทาปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดสำหรับตัวอย่างที่ผ่านมา เช่น ในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงบ่มไวน์ชุมชนที่อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ ช่วยรับซื้อผลผลิตของเกษตรกร ทั้งมะม่วง มังคุด ลำไย มาบ่มเป็นไวน์ผลไม้ ถือเป็นแปรรูปผลไม้ แล้วนำไวน์ผลไม้มาแบ่งกัน โดยส่วนหนึ่งเก็บไว้ขายเอง อีกส่วนหนึ่งส่งคืนให้เกษตรกรนำไปขาย

(๒) สุราชุมชนหรือสุราพื้นบ้าน ถือเป็น Soft Power ที่สำคัญที่จะสร้างรายได้ให้แก่คนไทย สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ และส่งเสริมเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

(๓) สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... คือ การแก้ไขหลักการของพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ จากเดิมที่กำหนดหลักการเกี่ยวกับการผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้อย่างกว้าง ๆ ไปเป็นมุ่งเน้นสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพได้ โดยไม่สร้างเงื่อนไขหรือภาระให้แก่ผู้อนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราเกินความจำเป็น และยังเปิดโอกาส

ให้สถาบันเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ได้เข้าถึงใบอนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจฐานราก เพราะไม่มีการกำหนดกำลังการผลิตและทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ แต่จะคำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังจะช่วยเหลือมูลค่าสินค้าเกษตรและมูลค่าผลิตภัณฑ์สุราที่มีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนและชุมชน

(๔) หากร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับนี้ มีผลใช้บังคับจะนำไปสู่การทบทวนกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งกฎและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องใหม่ทั้งหมด ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเป็นธรรมทางการค้าแก่ผู้ผลิตสุรา ทั้งในกลุ่มสุรากลั่น (สุราขาว สุราสี) และสุราแช่ (สุราชุมชน ไวน์ เบียร์)

(๕) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้การผลิตสุราเพื่อการค้าเท่านั้นที่ต้องขออนุญาตจากภาครัฐ โดยประสงค์จะยกเลิกการขออนุญาตมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองสำหรับ “การผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้า” จะทำให้การควบคุมมาตรฐานความปลอดภัยในการผลิตสุราระทำได้ยาก เช่น การควบคุมปริมาณเมทานอลในการผลิตสุรา ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาทำนองเดียวกับปัญหาสุราเถื่อนที่มีการเจือปนของสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างร้ายแรงที่เคยเกิดขึ้นก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่กำหนดความหมายของคำว่า “การผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้า” จะทำให้เกิดความสับสนในการตีความและการบังคับใช้กฎหมาย และอาจนำไปสู่การผลิตสุราที่ไม่ได้มาตรฐานซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของผู้บริโภค หรือปัญหาเด็กผลิตสุราดื่มเองอีกด้วย

๑.๑.๔ การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายเสร็จแล้ว มีผู้ตอบชี้แจง ดังนี้

๑) นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ว่า ประเด็นที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความกังวลในเรื่องความปลอดภัยของสุราที่ผลิตขึ้นเพื่อดื่มเองซึ่งมีใช้เพื่อการค้านั้น จากรายงานการวิจัยของประเทศไทยและต่างประเทศพบว่า ในการผลิตสุราจะไม่เกิดปริมาณเมทานอลที่เป็นอันตรายเข้มข้นอย่างแน่นอน ประกอบกับในปัจจุบันกรมสรรพสามิตจะทำหน้าที่สุ่มตรวจปริมาณเมทานอลในสุราที่ผลิตขึ้นซึ่งเป็นการตรวจสอบตามมาตรฐานของการผลิตสุราอยู่แล้ว

สำหรับปัญหาเด็กผลิตสุราดื่มเองนั้น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๕ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้เด็ก ... เสพสุรา ...” ซึ่งหากปรากฏว่าเด็กฝ่าฝืนก็จะมีกระบวนการขอร้องให้ผู้ปกครองต้องปฏิบัติ และหากผู้ปกครองของเด็กฝ่าฝืนก็จะมีโทษตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย

๒) นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) สาเหตุที่กรมสรรพสามิตห้ามการผลิตสุรานั้น ก็ด้วยเหตุผลในเรื่องของการป้องกันมิให้มีการใช้วัตถุดิบที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคมาเจือปนในสุรา เพื่อแต่งสี กลิ่น และรสของสุรา แต่ขอยืนยันว่าการนำผลไม้มาผสมในสุราเพื่อแต่งสี กลิ่น และรสของสุรานั้น เป็นการยกระดับสินค้าเกษตรโดยจะดำเนินการตามมาตรฐานคุณภาพอย่างเคร่งครัด จึงไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคอย่างแน่นอน

(๒) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) นั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ยังมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องมาตรฐานของสุราที่ผลิตขึ้นโดยมิใช่เพื่อการค้าว่าอาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพของผู้บริโภคได้ เพราะไม่มีการตรวจสอบคุณภาพโดยกรมสรรพสามิต จึงไม่อาจลงมติรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้

๓) นายอนุสรณ์ เอี่ยมสะอาด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การส่งเสริมให้มีการผลิตสุรา โดยผู้ประกอบการรายย่อยทั้งสถาบันเกษตรกร SME วิสาหกิจชุมชน และบุคคลทั่วไป เพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะของแต่ละชุมชน จะเป็นการพัฒนาต่อยอดผลิตผลทางการเกษตรซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และเพิ่มพูนรายได้ของประชาชนได้ แต่กระบวนการผลิตสุราทุกขั้นตอนก็ยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมและตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มิใช่ให้เสรีภาพในการผลิตสุราจนเกินสมควร กล่าวโดยสรุปแล้ว ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จะต้องอยู่บนหลักการดังต่อไปนี้

- (๑) คุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพของประชาชนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม
- (๒) การผลิตสุราเพื่อบริโภคเองหรือเพื่อการค้ายังคงต้องอยู่ในระบบอนุญาต
- (๓) ขั้นตอนในการพิจารณาออกใบอนุญาตต้องโปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๔) ความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค
- (๕) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในทุกมิติ

๑.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ โดยแยกลงมติทีละฉบับ ดังนี้

๑) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง

๑๓๗ เสียง ไม่รับหลักการ ๒๓๗ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอันตกไป

๒) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๕ เสียง ไม่รับหลักการ ๖ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง

๓) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชรินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๔ เสียง ไม่รับหลักการ ๕ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๗ เสียง

จากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๒ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นกรรมวิธีการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายชรินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย เป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
 ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ
 ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
 ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
 วันพุธที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ และครั้งที่ ๒๘
 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=85HZJ>

๒. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 (นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ
 ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
 ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
 วันพุธที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ และครั้งที่ ๒๘
 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=HTWS5>

๓. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 (นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
 กับคณะ เป็นผู้เสนอ ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ
 ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒
 ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
 วันพุธที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ และครั้งที่ ๒๘
 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=OMX1H>

๔. เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. ๑๘/๒๕๖๗ (อ.พ. ๓๑/๒๕๖๗) ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/621993	
๕. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11456&mid=4607	
๖. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11469&mid=4611	
๗. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11470&mid=4611	
๘. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ https://jla.coj.go.th/th/content/category/detail/id/8/cid/112/iid/121227	

๑.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา^๕

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปรายสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๒ คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๓ มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๔ มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๕ มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๑๕๓	มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคสอง ต้องไม่ทำให้เสียเสรีภาพในการตั้งร้านของผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็กที่ผลิตสุราเพื่อจำหน่ายบริโภคในท้องถิ่นของตนเอง โดยไม่ต้องเสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมใดๆ แก่ผู้ขออนุญาตผลิตสุราเพื่อจำหน่ายบริโภคในท้องถิ่นของตนเอง และต้องสนับสนุนให้สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสุราเพื่อจำหน่ายบริโภคในท้องถิ่นของตนเองได้ เข้าถึงแหล่งทุนที่ดอกเบี้ยต่ำหรือไม่มีดอกเบี้ย และสามารถขอรับใบอนุญาต เช่นเดียวกับผู้ผลิตสุราเพื่อจำหน่ายบริโภคในท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้ ต้องไม่ทำหนดสิ่งกีดขวางการผลิตและจำหน่าย

^๕ สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และบันทึกออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ LIRT คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://dl.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๙ ถึง ๑๑ ในหน้าที่ ๒๒

ลำดับที่ ๓ การสนับสนุนให้สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือองค์กรเกษตรกร สามารถขอรับใบอนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าที่อาจมีสีหรือมีกลิ่นได้ โดยให้ความสำคัญกับการใช้สินค้าเกษตรภายในประเทศ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปลงสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. การที่คณะกรรมการวิสามัญแก้ไขร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓ วรรคสาม โดยใช้ถ้อยคำว่า “...ต้องสนับสนุนให้สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกร หรือผู้ประกอบการรายย่อย สามารถขอรับใบอนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้า...” นั้น อาจทำให้เกิดความสับสนว่า หากผลิตสุราที่มีสีเพื่อการค้าก็ไม่ต้องขออนุญาตผลิตสุรา

๒. เนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวนมากนิยมดื่มสุราขาวที่มีดีกรีสูงกว่า ๔๐ ดีกรี ดังนั้น หากกรมสรรพสามิตอนุญาตให้ผู้ผลิตสุราสามารถผลิตสุราขาวที่มีดีกรีสูงกว่า ๔๐ ดีกรีได้ ก็จะตอบสนองความต้องการบริโภคสินค้าสุราของนักท่องเที่ยวดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยยกระดับธุรกิจสุราไทย และสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยว ส่งผลให้ครัวเรือน ชุมชน และประเทศไทยมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล

๓. กรมสรรพสามิตควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กำหนดมาตรการทางภาษีในส่วนของอัตราภาษีสุราให้สอดคล้องกับต้นทุนการผลิต เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่มีต้นทุนการผลิตสุราแตกต่างกัน

๓.๒ แก้ไขขนาดบรรจุภัณฑ์สุราให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ตรงกับความต้องการและรสนิยมของผู้บริโภค

๔. รัฐบาลควรดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจน ดังนี้

๔.๑ กำหนดแนวทางการนำสินค้าเกษตรในประเทศไปผลิตสุรา เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตร เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง มีปริมาณล้นตลาด

๔.๒ กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตสุราให้แก่ชุมชนและผู้ประกอบการรายย่อย

๕. เนื่องจากในปัจจุบันมีกฎหมายกำหนดห้ามการโฆษณาสินค้าสุรา ทำให้ผู้ผลิตสุราบางรายใช้วิธีโฆษณาสินค้าอื่นของตนเองที่มีเครื่องหมายการค้าเดียวกับสุราที่ตนผลิต และได้รับประโยชน์ในการขายสุราจากการโฆษณาสินค้าอื่นดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้ รัฐบาลจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อให้เกิดการประชาสัมพันธ์สินค้าสุราชุมชน

คณะกรรมการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดให้การผลิตสุราทั้งเพื่อการค้าและมีสีเพื่อการค้าต้องขอใบอนุญาตทั้งสิ้น แต่การขอใบอนุญาตผลิตสุราที่มีสีเพื่อการค้าจะมีหลักเกณฑ์ที่ไม่เข้มงวดเท่ากับการขอใบอนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้า

๒. หากกำหนดมาตรการทางภาษีไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ จะส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ กลายเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งต้องได้รับคำรับรองจากนายกรัฐมนตรี และต้องส่งให้กระทรวง ที่เกี่ยวข้องทุกกระทรวงพิจารณา ซึ่งจะทำให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เกิดความล่าช้า

อย่างไรก็ดี คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องมาตรการทางภาษี กำลังการผลิต และทุนจดทะเบียนขั้นต่ำไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญแล้ว

๓. ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “...มิให้กำหนดหลักเกณฑ์ใดในการพิจารณาออกใบอนุญาต ที่เป็นการเลือกปฏิบัติหรือผูกขาดทางเศรษฐกิจ โดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระเกินสมควร...” ก็เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการขอใบอนุญาต และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากกฎกระทรวงที่เคยออกมาก่อนหน้านี้

นอกจากนี้ ในการพิจารณาออกใบอนุญาตนั้น จะต้องนำหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) มาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย เช่น การพิจารณาขนาดกำลังการผลิต หรือกำลังเครื่องจักร เพื่อมิให้เป็นการเลือกปฏิบัติหรือเกิดการผูกขาดทางเศรษฐกิจโดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระเกินสมควรแก่ผู้ขออนุญาต

๔. สำหรับแนวทางการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้มีการโฆษณาสินค้าสุราได้นั้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร โดยมีการพิจารณาในประเด็นเรื่องการอนุญาต ให้มีการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเสร็จแล้วจะได้เสนอให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาต่อไป

มติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมาธิการ วิสามัญ

๑.๒.๖ มาตรา ๔

มีการแก้ไข

คณะกรรมาธิการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความใน พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษี สรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ตาม วรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ
วิสามัญ

๑.๒.๗ มาตรา ๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการศึกษา ให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ ผู้ยื่นคำขออธิบดีกรมสรรพสามิต แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ
วิสามัญ

๑.๒.๘ มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

นายสกล สุนทรวานิชย์กิจ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๖ ดังนี้

“ภายใต้บังคับวรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในกรณีที่ใบอนุญาตไม่เป็นไปตามกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้เจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่อนุญาตแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบเป็นลายลักษณ์อักษร”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับร่างเดิมที่คณะกรรมการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๙ มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

๙. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร
ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
เมื่อวันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=578TF>

๑๐. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘
https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11564&mid=4630

๑๑. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘
https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11563&mid=4630

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๑๕ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๕ เสียง

๓. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่าควรมีข้อสังเกตที่สภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ในรายงานของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ดังนี้

(๒) การไม่กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตผลิตสุราแช่ชนิดเบียร์ที่บรรจุภาชนะ ขายนอกสถานที่ผลิตต้องได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้แล้วในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เนื่องจากปัจจุบันผู้ประกอบการรายย่อยสามารถใช้เทคโนโลยีการผลิตสุราแช่ชนิดเบียร์สมัยใหม่ที่มีมาตรฐาน โดยอาจจะมีกำลังการผลิตที่ไม่ต้องถึงเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้

(๓) การไม่กำหนดขนาดกำลังการผลิตขั้นต่ำ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรายย่อยสามารถขออนุญาตผลิตสุราได้โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

(๔) กรณีโรงอุตสาหกรรมสุราขนาดเล็กหรือขนาดกลางควรกำหนดให้ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะน้อยกว่า ๑๐๐ เมตร ได้ โดยต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๕) การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องมีผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่าที่กำหนด หรือต้องเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมสุราไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อย รวมถึงเพื่อควบคุมให้สุราที่ใช้ในทางการแพทย์หรืออุตสาหกรรมภายในประเทศมีราคาที่เหมาะสม อันเป็นไปเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม จึงมิใช่การผูกขาดทางเศรษฐกิจหรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระเกินสมควร และสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อไปในกฎกระทรวงที่จะแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงได้ โดยไม่ขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งนี้

๓.๓ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสุราไทยให้มีความเข้มแข็งและมีมาตรฐานที่ดี ลดอุปสรรคและภาระแก่ผู้ผลิตสุรภายในประเทศ รวมถึงส่งเสริมการใช้สินค้าเกษตรมาผลิตสุราที่มีความหลากหลายและมีเอกลักษณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการผลิตสุรา สมควรที่คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาทบทวนการแบ่งประเภทย่อย การกำหนดนิยาม การกำหนดชื่อ หรือการใช้ชื่อสุราประเภทต่าง ๆ ที่แสดงบนฉลากให้เป็นสากลยิ่งขึ้น ตลอดจนขนาดกำลังเครื่องจักรของโรงอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ

(๒) พิจารณาทบทวนกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นดังต่อไปนี้

(๒.๑) การพิจารณาอนุญาตให้บรรจุสุราในภาชนะที่มีขนาดเล็กลงได้ เพื่อใช้เป็นของฝากสำหรับนักท่องเที่ยว และให้สามารถผลิตสุรากลั่นชุมชนที่มีแรงแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้นได้ เช่น สุราที่มีแรงแอลกอฮอล์ห้าสิบสามดีกรีซึ่งเป็นที่นิยมของชาวจีน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล

(๒.๒) การกำหนดให้ผู้ผลิตสุราแช่และสุรากลั่นสามารถขอรับใบอนุญาตผลิตสุราทั้งสองประเภทในสถานที่เดียวกันได้ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถผลิตสุราได้หลากหลายชนิด และไม่ต้องเสียเวลาในการขนส่งวัตถุดิบไปยังโรงอุตสาหกรรมอื่น

(๓) สมควรมีมาตรการทางภาษีหรือมาตรการอื่นเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรที่รวมกลุ่มกันสามารถนำสินค้าเกษตรในท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นสุราที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างอุตสาหกรรมการเกษตรใหม่และส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

(๔) สมควรพิจารณาจัดพิมพ์แอสแตมป์สรรพสามิตสำหรับใช้กับโรงอุตสาหกรรมผลิตเบียร์ที่ไม่สามารถติดตั้งระบบการพิมพ์เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๑๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนนเสียง ๖ เสียง

๔. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีประเด็นข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดี

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมสุราไทย ทั้งในด้านการผลิต รสชาติ ความสะอาด คุณภาพ ความปลอดภัยของผู้บริโภค การตลาด รวมทั้งการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังนี้

(๑) ชุมชนสามารถนำผลผลิตด้านการเกษตรในท้องถิ่น รวมทั้งผลไม้ประจำฤดูกาลมาแปรรูปผลิตสุราด้วยกระบวนการผลิตที่สะอาด ปลอดภัย มีรสชาติแปลกใหม่ ช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาดและการส่งออกให้แก่ท้องถิ่น

(๒) ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าสุราที่มีรสชาติและสีสันได้ตรงตามความต้องการและวิถีทางการดำเนินชีวิต (Lifestyle) โดยไม่ต้องกังวลเรื่องคุณภาพและมาตรฐานสินค้าสุรา

(๓) สร้างโอกาสให้สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกร หรือผู้ประกอบการรายย่อย ได้เข้ามามีส่วนแบ่งในตลาดอุตสาหกรรมสุรา และลดการผูกขาดของผู้ประกอบการรายใหญ่

(๔) มีการกำหนดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐานเพื่อบำบัดน้ำเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิตสุรา

ข้อสังเกต

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชุมปรึกษาหารือ ดังนี้

๑. ปรึกษาหารือกับผู้บริโภคเลือกบริโภคแต่เฉพาะสุราที่มีอากรแสตมป์ติดอยู่บนบรรจุภัณฑ์ เพราะเป็นเครื่องหมายบ่งชี้มาตรฐานการผลิตซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคมีความปลอดภัยต่อร่างกาย
๒. เผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่ผู้ผลิตสุรา โดยเฉพาะผู้ผลิตสุรารายย่อย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกระบวนการผลิตสุรา ความสำคัญในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ และโทษที่จะได้รับหากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓. ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
 กับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
 และร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษี สรรพสามิต	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษี สรรพสามิต

พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย	พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
	เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคและจัดระเบียบการประกอบอาชีพการผลิตสุรา ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว	เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคและจัดระเบียบการประกอบอาชีพการผลิตสุรา ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้	....	....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ไดรับอนุญาต	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุรา หรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง กฎกระทรวงตามวรรคสอง อย่างน้อยให้มีสาระสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพของตนได้ โดยไม่สร้างเงื่อนไขหรือภาระให้แก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็น เปิดโอกาสให้สถาบันเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนได้เข้าถึงใบอนุญาตเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เพื่อส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจฐานราก ทั้งนี้ ต้องไม่กำหนดถึงกำลังการผลิตและทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ แต่ให้คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญด้วย ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ ให้มีอายุสามปี นับแต่วันที่ไดรับอนุญาต”	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง กฎกระทรวงตามวรรคสอง ให้คำนึงถึงมาตรฐานการผลิตสุรา และต้องสนับสนุนให้สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกร หรือผู้ประกอบการรายย่อย สามารถขอรับใบอนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้า โดยนำสินค้าเกษตรในประเทศมาผลิตเป็นสุราทุกประเภทที่อาจมีสีหรือมีกลิ่นได้ แต่มีให้กำหนดหลักเกณฑ์ใดในการพิจารณาออกใบอนุญาตที่เป็นการเลือกปฏิบัติหรือผูกขาดทางเศรษฐกิจโดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระเกินสมควร เว้นแต่เป็นการกำหนดสัดส่วนความเป็นเจ้าของของบุคคลซึ่งมิใช่บุคคลสัญชาติไทย หรือเป็นการผลิตสุราของรัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตสุรา หรือเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อย ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ไดรับอนุญาต”

พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	มาตรา ๔ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐* ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	มาตรา ๔ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
	มาตรา ๕ คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้ขอแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๕ คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมสรรพสามิตแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
	มาตรา ๖ ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐* ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต	มาตรา ๖ ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและพิกัตอัตราภาษีสรรพสามิตไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือยกเว้นไม่เก็บค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้	มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ผู้รับสนองพระราชโองการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	....	....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....*

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๒ ซึ่งนายชินนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ เป็นร่างหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง ในการนี้ อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่^๓

* เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗ ๓๑๓ ๓๑๓

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๓๑๓ ๓๑๓

^๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)”, น. ๑-๑ ถึง ๒-๑๔.

^๓ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๑๐ ๓๑๓ ๓๑๓

ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุมร่างพระราชบัญญัติที่มีผู้เสนอตามมาตรา ๑๓๓ (๒) หรือ (๓) ของรัฐธรรมนูญ การพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานสภากำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย”

ประกอบกับประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ วรรคสอง^๔ จึงได้ใช้ออกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับของนายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา (www.parliament.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมเป็นระยะเวลา ๑๒๑ วัน

๑.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน ๑๒๑ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๑.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

๑) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๒) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา (www.parliament.go.th)

๑.๓ ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑) กรมสรรพสามิต

๒) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)

๓) กรมควบคุมโรค

๔) สำนักนายกรัฐมนตรี

๕) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๖) กรมการปกครอง

๗) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๘) สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

---

^๔ ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ วรรคสอง กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๒

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้ว หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันขึ้นอีก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจไม่ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ”

๒. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น^๕

๑) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th มีผู้เข้าชม จำนวน ๑๕,๑๖๓ คน และมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๕๐๒ คน แบ่งออกเป็น

๑.๑) เพศ

- เพศชาย ๓๒๑ คน
- เพศหญิง ๑๗๐ คน

๑.๒) ช่วงอายุ

- ๒๐ ปี หรือต่ำกว่า
- ๒๑ ปี ถึง ๓๐ ปี
- ๓๑ ปี ถึง ๔๐ ปี
- ๔๑ ปี ถึง ๕๐ ปี
- ๕๑ ปี ถึง ๖๐ ปี
- ๖๑ ปี ขึ้นไป

๑.๓) ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

๑.๔) อาชีพ

- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (จำนวน ๑๑๑ คน)
- ข้าราชการบำนาญ (จำนวน ๖ คน)
- ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว (จำนวน ๑๔๙ คน)
- เกษตรกร (จำนวน ๒๒ คน)
- รับจ้าง (จำนวน ๑๑๓ คน)
- นักเรียน/นักศึกษา (จำนวน ๒๒ คน)
- อื่น ๆ โปรตระบุ (จำนวน ๖๘ คน)

๑.๕) ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด

- กรมสรรพสามิต (จำนวน ๑๗๐ คน)
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) (จำนวน ๑๗ คน)
- กรมควบคุมโรค (จำนวน ๑๔ คน)
- สำนักนายกรัฐมนตรี (จำนวน ๗ คน)
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (จำนวน ๗ คน)
- กรมการปกครอง (จำนวน ๑๓ คน)

---

^๕ ข้อมูลตัวเลขจำนวนผู้เข้าชมและผู้แสดงความคิดเห็นตามที่ปรากฏในรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ).

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (จำนวน ๑๒ คน)
- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (จำนวน ๑๕ คน)

๒) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

มีการแสดงความคิดเห็นจำนวน ๔ หน่วยงาน คือ กรมสรรพสามิต สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒.๒ ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ ดังนี้

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้การผลิตสุร่าสามารถกระทำได้โดยทั่วไป แต่หากประสงค์จะผลิตสุร่าเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริตต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยต้องขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีผู้เห็นด้วย จำนวน ๔๔๑ คน และไม่เห็นด้วย จำนวน ๔๘ คน มีผู้แสดงข้อเสนอแนะ จำนวน ๙ คน

มีทั้งผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- การผลิตสุร่าถ้าสามารถกระทำได้โดยทั่วไป เพื่อให้เกิดการแข่งขันของผู้ประกอบการรายย่อยสามารถมีพื้นที่ในการผลิต เพื่อแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ อาจช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจได้ แต่หากประสงค์จะผลิตสุร่าเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริตจำเป็นต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นผลต่อการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและภาษีที่เกี่ยวข้องกับสุร่า อันถือเป็นรายได้หลักของกรมสรรพสามิตในการนำมาพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ ต้องมีการกำหนดแผนหรือแนวทางที่ชัดเจนในการออกกฎหมายลำดับรอง อย่างไรก็ตาม แม้กฎหมายจะบัญญัติให้ประชาชนมีเสรีในการผลิต แต่ก็ต้องเป็นการเปิดเสรีที่อยู่ในขอบเขตที่สามารถตรวจสอบได้ ทั้งปริมาณการผลิตไม่ให้มากเกินไปเป็นเหตุให้เกิดปัญหาสินค้าล้นตลาด และคุณภาพของสุร่าควรจะมีการผลิตมาจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ผ่านการอบรมหรือมีสูตรในการผลิตที่ชัดเจน เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภค อีกทั้งควรกำหนดวิธีในการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าสู่วงการผลิตที่ไม่ใช่หลักสูตรที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา รวมถึงแนวทางป้องกันการเกิดนักดื่มหน้าใหม่ที่ยังอยู่ในวัยเด็กและเยาวชน

๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพผลิตสุร่าและจัดระเบียบการประกอบอาชีพผลิตสุร่าให้เหมาะสม และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด มีผู้เห็นด้วยจำนวน ๔๖๑ คน และมีผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๓๖ คน มีผู้แสดงข้อเสนอแนะ จำนวน ๒ คน

มีทั้งผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- การผลิตสุร่าถ้าสามารถกระทำได้โดยทั่วไป เพื่อให้เกิดการแข่งขันของผู้ประกอบการรายย่อยสามารถมีพื้นที่ในการผลิต เพื่อแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ อาจช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจได้ แต่หากประสงค์จะผลิตสุร่าเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพ

ที่สุจริต จำเป็นต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นผลต่อการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและภาษีที่เกี่ยวข้องกับสุราอันถือเป็นรายได้หลักของกรมสรรพสามิตในการนำมาพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ ต้องมีการกำหนดแผนหรือแนวทางที่ชัดเจนในการออกกฎหมายลำดับรอง อย่างไรก็ตาม แม้กฎหมายจะบัญญัติให้ประชาชนมีเสรีในการผลิต แต่ก็ต้องเป็นการเปิดเสรีที่อยู่ในขอบเขตที่สามารถตรวจสอบได้ ทั้งปริมาณการผลิตไม่ให้มากเกินไปเป็นเหตุให้เกิดปัญหาสินค้าล้นตลาด และคุณภาพของสุราควรจะมีการผลิตมาจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ผ่านการอบรมหรือมีสูตรในการผลิตที่ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภค อีกทั้งควรกำหนดวิธีในการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าสู่วงการผลิตที่ไม่ใช่หลักสูตรที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา รวมถึงแนวทางป้องกันการเกิดนักดื่มหน้าใหม่ที่ยังอยู่ในวัยเด็กและเยาวชน

๓) ท่านมีความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ใดๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

- ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. .... มีหลักการสำคัญ เพื่อให้ผู้ประสงค์ผลิตสุราเฉพาะเพื่อการค้าที่ต้องขออนุญาตผลิต และกำหนดกรอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าอย่างเหมาะสม โดยต้องไม่กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอเกี่ยวกับขนาด กำลังการผลิต กำลังแรงม้า เครื่องจักร จำนวนพนักงาน หรือประเภทบุคคลผู้มีสิทธิขออนุญาต และกรณีผู้ขออนุญาตเป็นบริษัทซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องไม่กำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ยกเว้นการกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย ซึ่งหลักการดังกล่าวจะเป็นการลดการผูกขาดของผู้ผลิตรายใหญ่ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตรายย่อยสามารถเข้าสู่ตลาดการผลิตสุราได้ง่ายขึ้น และจะก่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้ทางภาษีให้แก่รัฐบาลอีกด้วย ดังนั้น จึงเห็นชอบในหลักการของการลดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าว

- ไม่จำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ในกฎหมายลำดับรอง ซึ่งกรมสรรพสามิตได้ปรับปรุงกฎกระทรวงการผลิตสุรา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบอุตสาหกรรมสุรา โดยลดข้อจำกัดในการขอใบอนุญาตผลิตสุราให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของอุตสาหกรรมการผลิตสุรา และยังคงหลักการสำคัญในเชิงประโยชน์ของรัฐในการบริหารการจัดเก็บภาษีและการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการผลิตสุราให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกฎกระทรวงดังกล่าวได้ปรับปรุงให้มีใบอนุญาตผลิตสุราที่มีไซ้เพื่อการค้า ซึ่งการปรับปรุงดังกล่าวเป็นพัฒนาการของหลักเกณฑ์การผลิตสุราที่มีลักษณะผ่อนคลายค่อนข้างมาก โดยเฉพาะหากเทียบกับประเทศญี่ปุ่นและประเทศเกาหลีใต้ จะเห็นได้ว่าทั้ง ๒ ประเทศนี้ไม่อนุญาตให้มีการผลิตสุราที่มีไซ้เพื่อการค้า รวมทั้งในกรณีของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการผลิตสุราก็มีความเข้มงวดมากกว่าประเทศไทย ตัวอย่างเช่น การผลิตสุราของประเทศญี่ปุ่นจะกำหนดปริมาณการผลิตที่ต้องชำระภาษีไว้ อาทิ ปริมาณการผลิตสาเกขั้นต่ำ ๖๐,๐๐๐ ลิตรต่อปี โดยหากผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุราไม่สามารถผลิตสุราได้ตามปริมาณดังกล่าว หน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตผลิตสุราจะมีสิทธิในการเพิกถอนใบอนุญาตได้ และในกรณีประเทศเกาหลีใต้ได้กำหนดให้โรงอุตสาหกรรมผลิตสุราจะต้องมีขนาดของอุปกรณ์การผลิตตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งยังกำหนดให้ต้องมีห้องทดสอบสุราที่มีเครื่องมือในการทดสอบคุณภาพสุรา และมีข้อกำหนด

ด้านการพิจารณาพื้นที่ของโรงอุตสาหกรรมผลิตสุรามิให้มีการกระจุกตัวมากเกินไปเพื่อบริหารอุปสงค์และอุปทานของสุราในตลาด ซึ่งประเทศไทยมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในลักษณะนี้ไว้ อย่างไรก็ตามการปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิตสุราสามารถทำได้โดยการแก้ไขกฎกระทรวงซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรอง ซึ่งจะมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ พร้อมกับยังคงไว้ซึ่งประโยชน์ของรัฐและสาธารณะ

- ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เข้าข่ายเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เนื่องจากการกำหนดให้การผลิตสุราเพื่อการค้าเท่านั้นที่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต จะส่งผลให้รัฐเสียรายได้จากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้าและรายได้จากภาษีสุราดังกล่าว รวมทั้งการห้ามมิให้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขบางประการที่เกี่ยวข้องกับการขอรับใบอนุญาตผลิตสุราจะส่งผลกระทบต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีของรัฐ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงระเบียบข้อบังคับอันเกี่ยวกับภาษี

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากการตราร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๖ มีดังนี้

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

สร้างโอกาสในการบริโภคสินค้าที่หลากหลายและราคาไม่สูงเกินสมควร รวมทั้งเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรได้ โดยสามารถนำข้าวหรือผลไม้ประจำฤดูกาลมาแปรรูปเป็นสุราเพิ่มมูลค่าทางการตลาด ทั้งยังเป็นการเปิดช่องทางการส่งออกโดยใช้ประโยชน์จากรสชาติและวัตถุดิบในประเทศที่สามารถสร้างอัตลักษณ์แห่งสินค้าได้แข็งแกร่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างอาชีพและส่งเสริมอุตสาหกรรมแห่งชุมชนอีกด้วย ดังนั้น การมีกฎหมายที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยได้เข้ามาในตลาดจะก่อให้เกิดผลดีในการลดการผูกขาด และยังช่วยกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีมูลค่ามากในแต่ละปีให้เกิดแก่สังคมโดยรวมแทนที่จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ค้ารายใหญ่บางกลุ่มเท่านั้น

ผลกระทบต่อสังคม

ร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจส่งผลให้มีผู้ดื่มสุราเพิ่มมากขึ้น อัตราการบริโภคแอลกอฮอล์ของคนไทยจะเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจร ปัญหาผู้มีเมามาอาละวาด

ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจส่งผลให้มีผู้ดื่มสุราเพิ่มมากขึ้น การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสุราเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต เมื่อดื่มแล้วจะทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบประสาท เช่น เสียการทรงตัว ปวดไม่ชัด และที่รุนแรงคือหมดสติ หลังจากดื่มสุราเข้าไปปริมาณหนึ่ง ทำให้ร่างกายจิตใจและพฤติกรรมผิดปกติ ความสามารถในการทำหน้าที่ต่าง ๆ บกพร่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการขับขี่ยานพาหนะก่อให้เกิดปัญหาทั้งต่อผู้ดื่มเอง ครอบครัว และสังคม

^๖รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย, น. ๓-๒ ถึง ๓-๓.

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....*

๑. ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ ที่กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่อธิบดีกรมสรรพสามิตประกาศกำหนด ส่วนการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดสาระสำคัญเพื่อเป็นกรอบสำหรับการออกกฎกระทรวง ทำให้กฎกระทรวงที่ออกใช้บังคับกำหนดเงื่อนไขที่สร้างภาระแก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็นและเป็นการกีดกันผู้ประกอบการรายย่อย ไม่สอดคล้องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยกำหนดสาระสำคัญที่จะกำหนดในกฎกระทรวงเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการรายย่อยและควบคุมคุณภาพความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมทั้งเพื่อให้การขออนุญาตผลิตสุราหรือการมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น^๑

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗^๒ และครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗^๓ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันอีก จำนวน ๒ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไปได้แก่

- ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

* ที่มา : เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ).

^๒ บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗.

^๓ บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗.

- ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ โดยในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ โดยแยกลงมติที่ละฉบับ^๔ ดังนี้

- ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๑๓๗ เสียง ไม่รับหลักการ ๒๓๗ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไป

- ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๕ เสียง ไม่รับหลักการ ๖ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง

- ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๔ เสียง ไม่รับหลักการ ๕ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๗ เสียง

จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๒ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นกรรมาธิการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย เป็นหลักในการพิจารณา

๒. บทวิเคราะห์

- ประเด็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมสุราไทยให้มีความเข้มแข็งและมีมาตรฐานที่ดี^๕

เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสุราไทยให้มีความเข้มแข็งและมีมาตรฐานที่ดี ลดอุปสรรคและภาระแก่ผู้ผลิตสุรภายในประเทศ รวมถึงส่งเสริมการใช้สินค้าเกษตรมาผลิตสุราที่มีความหลากหลายและมีเอกลักษณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการผลิตสุราสมควรที่คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาทบทวนการแบ่งประเภทย่อย การกำหนดนิยาม การกำหนดชื่อ หรือการใช้ชื่อสุราประเภทต่าง ๆ ที่แสดงบนฉลากให้เป็นสากลยิ่งขึ้น ตลอดจนขนาดกำลังเครื่องจักรของโรงอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ

^๔ บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗.

^๕ สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร, น. (๙)

(๒) พิจารณาทบทวนกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นดังต่อไปนี้

(๒.๑) การพิจารณาอนุญาตให้บรรจุสุราในภาชนะที่มีขนาดเล็กลงได้ เพื่อใช้เป็นของฝากสำหรับนักท่องเที่ยว และให้สามารถผลิตสุรากลั่นชุมชนที่มีแรงแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้นได้ เช่น สุราที่มีแรงแอลกอฮอล์ห้าสิบสามดีกรีซึ่งเป็นที่นิยมของชาวจีน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล

(๒.๒) การกำหนดให้ผู้ผลิตสุราแช่และสุรากลั่นสามารถขอรับใบอนุญาตผลิตสุราทั้งสองประเภทในสถานที่เดียวกันได้ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถผลิตสุราได้หลากหลายชนิด และไม่ต้องเสียเวลาในการขนส่งวัตถุดิบไปยังโรงอุตสาหกรรมอื่น

(๓) สมควรมีมาตรการทางภาษีหรือมาตรการอื่นเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรที่รวมกลุ่มกันสามารถนำสินค้าเกษตรในท้องที่มาแปรรูปเป็นสุราที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างอุตสาหกรรมเกษตรใหม่และส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

(๔) สมควรพิจารณาจัดพิมพ์แอสแตมป์สรรพสามิตสำหรับใช้กับโรงอุตสาหกรรมผลิตเบียร์ที่ไม่สามารถติดตั้งระบบการพิมพ์เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีได้

- ประเด็นการกำหนดมาตรการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ^๖

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริบุบผา ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่รับหลักการในวาระที่หนึ่ง มีสาระสำคัญ คือ การผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้าไม่จำเป็นต้องขออนุญาต มีประเด็นที่น่าพิจารณา คือ แม้หลักการดังกล่าวไม่เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ แต่การผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้าก็สมควรต้องมีมาตรการเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมถึงการควบคุมโดยการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตด้วย ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการผลิตสุราจึงควรมีความชัดเจน เช่น หากนำหลักการควบคุมการผลิตสุราโดยการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมาใช้ก็ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขออนุญาตผลิตสุราให้ชัดเจน แต่หากต้องการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพก็ต้องเป็นไปตาม “หลักแห่งความเหมาะสม” “หลักพอสมควรแก่เหตุ” และ “หลักแห่งความได้สัดส่วน” ประกอบกัน เพื่อกำหนดมาตรการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพว่ามาตรการใดที่มีความเหมาะสมและกระทบสิทธิเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด และการผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้า ควรนำแนวคิดเรื่องการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมาใช้หรือไม่ หรือควรแยกกฎหมายเกี่ยวกับสุราออกมาเป็นกฎหมายเฉพาะ เพื่อแยกแยะกฎหมายควบคุมการผลิตสุรากับกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตออกจากกัน

^๖ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริบุบผา ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...., น. -๒๗- ถึง -๒๘-

๓. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จะช่วยส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมในชุมชน เนื่องจากสามารถนำผลผลิตด้านการเกษตรหรือผลไม้ประจำฤดูกาลมาแปรรูปเป็นสุราเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาดและการส่งออก นอกจากนี้ การมีกฎหมายที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการตลาด จะช่วยลดการผูกขาดจากผู้ประกอบการรายใหญ่ ซึ่งจะเป็นการกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เกิดแก่สังคมโดยรวมอีกด้วย

ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากสุราเป็นสินค้าควบคุมในทุกประเทศ ดังนั้น การผลิตสุราเพื่อการค้าจึงสมควรต้องมีกฎหมายควบคุมมาตรฐานและคุณภาพในการผลิตและผลิตภัณฑ์ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะมีต่อผู้บริโภค รวมทั้งป้องกันผลกระทบอันเกิดจากการผลิต เช่น การกำจัดของเสียจากกระบวนการในการผลิต อย่างไรก็ตาม เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบว่าควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สุราที่มีการติดอากรแสตมป์ที่ภาชนะบรรจุภัณฑ์ เพราะเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่าผลิตภัณฑ์สุราดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนดเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจำหน่ายสุราผิดกฎหมาย

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สรุปสาระสำคัญของกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง เครื่องดื่มทุกประเภทที่มีส่วนผสมของเอทิลแอลกอฮอล์ (ETHYL ALCOHAL) ซึ่งเอทิลแอลกอฮอล์เป็นแอลกอฮอล์ธรรมชาติที่ได้จากการหมักของพืชและผลไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าว อุ่น ๆ ฯลฯ ทั้งนี้ เครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ผสมอยู่ตั้งแต่ ๐.๕ ดีกรี ถึง ๘๐ ดีกรี จะถูกจัดว่าเป็นเครื่องดื่มประเภทสุรา โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท^๑ ได้แก่

๑) **เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั่วไป** แบ่งเป็น ๓ กลุ่มใหญ่ ดังนี้

๑.๑) เหล้า หมายถึง เครื่องดื่มที่ได้จากการกลั่นโดยใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติ เช่น ข้าว ข้าวสาลี กากน้ำตาล อ้อย และมีปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ ๔๐ ถึงร้อยละ ๕๐

๑.๒) เบียร์ หมายถึง เครื่องดื่มที่ได้จากการหมักส่วนผสมจากธรรมชาติ เช่น ข้าว และ มีปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ ๓ ถึงร้อยละ ๖

๑.๓) ไวน์ หมายถึง เครื่องดื่มที่ได้จากการหมักน้ำตาลของผลไม้ เช่น อุ่น ลูกพลัม ซึ่งส่วนใหญ่จะมีปริมาณแอลกอฮอล์ตั้งแต่ร้อยละ ๕ ถึงร้อยละ ๑๔ โดยขึ้นอยู่กับประเภทของไวน์แต่ละชนิด

๒) **เครื่องดื่มแอลกอฮอล์พื้นบ้าน** แบ่งเป็น ๔ กลุ่มใหญ่ ดังนี้

๒.๑) กระแช่หรือน้ำตาลเมา หมายถึง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำมาจากน้ำตาลโตนด ซึ่งเกิดจากการหมักน้ำตาลที่ได้จากการปาดจั่นมะพร้าว งวงตาล งวงระกำ และมีปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ ๔

๒.๒) สาโท หมายถึง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทไวน์ ทำจากข้าวเหนียวหมักสำ และมีปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ ๘

๒.๓) น้ำขาว หมายถึง เครื่องดื่มที่เกิดจากการหมักข้าวเหนียวและแป้งเหล้า ซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ ๔

๒.๔) อุ หมายถึง เครื่องดื่มที่ทำมาจากปลายข้าวและกลีบผสมแป้งข้าวหมัก แล้วนำไปหมักในไห ซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ ๑๐

สรุปสาระสำคัญของกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕^๒

๑. เปิดโอกาสให้สุราชุมชนขนาดเล็ก จากเดิมที่ต้องใช้เครื่องจักรในการผลิตต่ำกว่า ๕ แรงม้า และใช้คนงานน้อยกว่า ๗ คน ให้สามารถขยายกำลังการผลิตเป็นระดับกลางที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังการผลิตสูงกว่า ๕ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๕๐ แรงม้า และสามารถใช้องานมากกว่า ๗ คนได้ แต่ต้องไม่เกิน ๕๐ คน

^๑ ศูนย์เรียนรู้สุรภาวะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, “สุราคือยาเสพติด : ทุกวันที่ดื่มโอกาสตายมากกว่ารอด ดับชีวิต ดับฝัน ดับวันพรุ่งนี้,” น. ๑๒ - ๑๓ และ ๑๖, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=UPE4T>

^๒ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรมสรรพสามิต, “ข่าวกระทรวงการคลัง : กระทรวงการคลังเดินหน้าออกกฎกระทรวงการผลิตสุราฯ ปลดล็อกเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการรายเล็ก สามารถแข่งขัน ทั้งยังส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน พร้อมเน้นย้ำ ต้องควบคุมคุณภาพ ดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม,” น. ๑ - ๒, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=EK9CB>

แต่ทั้งนี้ ผู้ผลิตสุรากลั่นที่ขายกำลังการผลิตจากระดับเล็กเป็นระดับกลาง จะต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุราแช่ หรือสุรากลั่นชุมชนขนาดเล็กมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี และไม่เคยกระทำความผิดตามกฎหมายภาษีสรรพสามิต หรือเคยกระทำความผิดและพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี นอกจากนี้ ต้องใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ตามมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด และปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและกฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

๒. ยกเลิกการกำหนดกำลังการผลิตขั้นต่ำและทุนจดทะเบียนสำหรับทั้งกรณีผลิตเบียร์เพื่อขาย ณ สถานที่ผลิต (Brewpub) และโรงงานผลิตเบียร์ขนาดใหญ่ ซึ่งเดิมนั้นในกรณีผลิตเบียร์เพื่อขาย ณ สถานที่ผลิต (Brewpub) จะต้องมิขนาดการผลิตไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ลิตรต่อปี และไม่เกิน ๑ ล้านลิตรต่อปี และกรณีโรงงานผลิตเบียร์ขนาดใหญ่ต้องมิขนาดการผลิตไม่ต่ำกว่า ๑๐ ล้านลิตรต่อปี สำหรับทุนจดทะเบียนนั้นต้องไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านบาท นอกจากนี้ กรณีผลิตเบียร์เพื่อขาย ณ สถานที่ผลิต (Brewpub) ต้องใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ตามมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด และปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและกฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

๓. เปิดโอกาสให้บุคคลธรรมดาที่มีอายุไม่น้อยกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และนิติบุคคลสามารถขอใบอนุญาตผลิตสุราที่มีไซ้เพื่อขาย แลกเปลี่ยน หรือดำเนินการอื่นใดโดยได้รับประโยชน์ตอบแทน และต้องมีปริมาณการผลิตสุราไม่เกิน ๒๐๐ ลิตรต่อปี อย่างไรก็ตาม ใดก็ดี สถานที่ผลิตสุราต้องมีพื้นที่เพียงพอที่จะผลิตสุราโดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายหรือเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น และมีไซ้สถานที่ผลิตสุราของผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุรารายอื่น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของการบริโภคสุราและมิติของสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

กรมสรรพสามิต เปิดโอกาส พร้อมส่งเสริมและขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ออกกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ..... เน้นให้ความสำคัญกับเรื่องคุณภาพ ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อการบริโภค และผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เปิดโอกาสสำหรับผู้ผลิตสุราชุมชนขนาดเล็ก สามารถขยายกำลังการผลิตระดับเป็นสุราชุมชนขนาดกลางได้

- ต้องเป็นผู้ผลิตสุราชุมชนขนาดเล็กมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
- ไม่เคยกระทำความผิดตามกฎหมายภาษีสรรพสามิต หรือเคยทำแต่พินโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

เดิม: ไม่เคยมีสุราชุมชนขนาดกลางมาก่อน

เปิดโอกาสสำหรับผู้ผลิตเบียร์เพื่อขาย ณ สถานที่ผลิต และโรงงานผลิตเบียร์ขนาดใหญ่ โดยยกเลิกการกำหนดทุนจดทะเบียนและกำลังการผลิตขั้นต่ำ

เดิม: มีการกำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 10 ล้านบาท และการผลิตขั้นต่ำสำหรับการผลิตเบียร์เพื่อขาย ณ สถานที่ผลิต 100,000 – 1,000,000 ลิตรต่อปี และโรงงานผลิตเบียร์ขนาดใหญ่ 10 ล้านลิตรต่อปี

เปิดโอกาสสำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล สามารถขอใบอนุญาตผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อขายได้

- บุคคลธรรมดาที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีบริบูรณ์ และนิติบุคคล
- มีปริมาณการผลิตสุราไม่เกิน 200 ลิตรต่อปี
- สถานที่ผลิตต้องไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุเดือดร้อน หรือความเสียหายต่อผู้อื่น

เดิม: ไม่เคยมีการอนุญาตบุคคลธรรมดาสามารถผลิตได้มาก่อน

กรมสรรพสามิต
THE EXCISE DEPARTMENT

Call Center 1713
www.excise.go.th

นโยบายทางกฎหมายเกี่ยวกับ การประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศ*

นโยบายทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศได้มีการกำหนดให้ต้องขอใบอนุญาตผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นเดียวกับประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล สำหรับในด้านเงื่อนไขการอนุญาต นโยบายทางกฎหมายส่วนใหญ่เน้นเรื่องการควบคุมคุณภาพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สะอาด และมีการผ่อนคลายกฎเกณฑ์ลงเพื่อสนับสนุนการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อบริโภคเองภายในครัวเรือน โดยเมื่อพิจารณานโยบายทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในต่างประเทศในฐานะแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ๒ ประเทศ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศเวียดนาม โดยสาเหตุของการเลือก ประเทศทั้งสองได้รับการประเมินความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศสิงคโปร์ ได้คะแนน ๙๘.๒ และประเทศเวียดนามได้คะแนน ๘๕.๑ ใกล้เคียงกับประเทศไทยที่ได้คะแนน ๙๒.๔ อีกทั้งผู้ประกอบการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คนไทยเข้าไปประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใต้ระบบกฎหมายของประเทศเวียดนามเพื่อผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งกลับมาขายในประเทศไทย โดยจะศึกษาเงื่อนไขการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. เงื่อนไขด้านผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๑.๑ ประเทศสิงคโปร์

ในกรณีของประเทศสิงคโปร์ การประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องได้รับใบอนุญาตจาก Singapore Customs โดยใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีเพียงประเภทเดียว โดยไม่มีการแบ่งแยกประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จะผลิตได้ภายใต้ใบอนุญาตนี้ สำหรับคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจจะมุ่งเน้นไปที่การมีสถานะเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนกับหน่วยงานของรัฐ และการจดทะเบียนเป็นผู้เสียภาษีสรรพสามิต ภาษีสินค้าและบริการ และภาษีศุลกากร

๑.๒ ประเทศเวียดนาม

ในกรณีของประเทศเวียดนาม การประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องได้รับอนุญาตตาม Decree No. 105/2017/ND-CP Date September 14, 2017 of the Government on Alcohol Trade ซึ่งใช้บังคับกับการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทยกเว้นไวน์ อย่างไรก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขด้านผู้ขอรับใบอนุญาตเอาไว้เป็นการเฉพาะ โดยผู้ขอใบอนุญาตตามกฎหมายนี้อาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ เพียงแค่มีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอุตสาหกรรมหรือแบบครัวเรือนเพื่อการขายปลีก ณ สถานที่ผลิตหรือขายส่ง

* เขมภัท ทฤษฎีคุณ, “การปรับเปลี่ยนนโยบายทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย,” น. ๙๕ - ๙๙, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=HSIAC>

๒. เงื่อนไขด้านการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒.๑ ประเทศสิงคโปร์

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและรับผิดชอบต่อความปลอดภัยและคุณภาพสินค้า โดยผู้ประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องดูแลและตรวจสอบมาตรการรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตรวจสอบดูแลให้แน่ใจว่าทางเข้าทางออกของโรงงานมีความปลอดภัยเมื่อไม่มีการเคลื่อนย้ายสินค้าออกจากในโรงงาน รวมถึงในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของโรงงานที่ใช้ในการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงให้แก่หน่วยงานกำกับดูแลทราบ ตลอดจนต้องคอยตรวจสอบให้แน่ใจว่าเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ทั้งหมดสำหรับการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในสภาพที่เหมาะสม และเมื่อมีการเลิกใช้ เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ดังกล่าวจะถูกจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อมิให้บุคคลอื่นนำไปใช้ได้เมื่อมีการขอยกเลิกใบอนุญาต

๒.๒ ประเทศเวียดนาม

ให้ความสำคัญกับเรื่องคุณภาพสินค้า ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งเงื่อนไขด้านการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามรูปแบบของการผลิต โดยหากเป็นการผลิตในระดับอุตสาหกรรม ผู้ประกอบกิจการจะต้องประกอบกิจการโดยให้มีสายการผลิต เครื่องจักร อุปกรณ์ และกระบวนการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เป็นไปตามขนาดการผลิตโดยประมาณตามมาตรฐานเครื่องจักร ในขณะเดียวกันต้องรักษาคุณภาพสินค้าให้สะอาดเป็นไปตามกฎเกณฑ์ด้านความปลอดภัยของอาหาร และติดตามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ นอกจากนี้ โรงงานจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ด้านสิ่งแวดล้อม และจัดให้มีช่างเทคนิคที่มีความเชี่ยวชาญและมีความถนัดเหมาะสมกับสายการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครัวเรือนเพื่อการค้าพาณิชย์นั้น กำหนดไว้เพียงแต่ต้องรักษาความสะอาดของกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ตามกฎหมายเกี่ยวกับอาหาร และมีการติดตามเพื่อให้ผู้บริโภคทราบรายละเอียด

๓. การผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการบริโภคที่ไม่ใช่เพื่อการพาณิชย์

๓.๑ ประเทศสิงคโปร์

สามารถผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการบริโภคเองภายในครัวเรือนได้เดือนละไม่เกิน ๓๐ ลิตรต่อคน โดยไม่ต้องขอใบอนุญาตจากกรมศุลกากร และกำหนดเงื่อนไขว่าบุคคลที่จะผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) บุคคลนั้นจะต้องมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป

(๒) การผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องใช้กระบวนการหมักหรือแช่ อาทิ เบียร์ และไวน์เท่านั้น ห้ามใช้กระบวนการกลั่น

(๓) การผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องไม่เกิน ๓๐ ลิตรต่อคนและต่อเดือน สำหรับเบียร์และสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ใช่เบียร์ รวมกันไม่เกิน ๓๐ ลิตรต่อคนและต่อเดือน

(๔) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตนี้จะต้องไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าพาณิชย์

(๕) กิจกรรมการผลิตจะต้องไม่สร้างความรำคาญให้แก่สาธารณชน หรือทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

๓.๒ ประเทศเวียดนาม

การผลิตแอลกอฮอล์ที่จะถูกควบคุมนั้น มีเฉพาะการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการค้าพาณิชย์เท่านั้น ไม่ว่าจะ เป็นแบบอุตสาหกรรมหรือภายในครัวเรือน ฉะนั้น หากเป็นการผลิตเพื่อบริโภคเองภายในครัวเรือน กฎหมายจะไม่บังคับให้ต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นโยบายทางกฎหมายด้านเงื่อนไขผู้ได้รับใบอนุญาต ด้านเงื่อนไขด้านการผลิต และด้านการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ใช่เพื่อการพาณิชย์

(ไทย สิงคโปร์ และเวียดนาม)

ประเด็น	ไทย	สิงคโปร์	เวียดนาม
เงื่อนไขผู้ได้รับใบอนุญาต	- ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นนิติบุคคลเท่านั้น - กำหนดเงื่อนไขจดทะเบียนสำหรับการผลิตเบียร์ - จำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าว - มีการแบ่งประเภทใบอนุญาตตามขนาดและประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	- ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นนิติบุคคลเท่านั้น - กำหนดให้ต้องจดทะเบียนภาษีกับหน่วยงานของรัฐ - ไม่มีการแบ่งประเภทใบอนุญาต	- ผู้ขอรับใบอนุญาตจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ - ใบอนุญาตมี ๒ ประเภท คือ การผลิตในระดับอุตสาหกรรม และครัวเรือน
เงื่อนไขด้านการผลิต	- กรณีผู้ผลิตในระดับอุตสาหกรรมจะต้องมีกำลังการผลิตต่อวัน/ต่อปีตามกฎหมายกำหนด - กรณีผู้ผลิตในระดับชุมชนจะต้องใช้เครื่องจักร/แรงงานไม่เกิน ๗ แรงม้า และ ๗ คน - กรณีผู้ผลิตในระดับชุมชนจะต้องใช้วัตถุดิบทางการเกษตรเท่านั้น	ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามและรับผิดชอบต่อความปลอดภัยและคุณภาพสินค้า	- ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพสินค้า ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย - ปฏิบัติตามกฎหมายด้านความปลอดภัยและติดฉลากตามที่กฎหมายกำหนด - การมีช่างเทคนิคเพื่อจัดการภายในโรงงาน
การผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ใช่เพื่อการพาณิชย์	ไม่มี	มี	มี

การแปรรูปและยกระดับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากผักและผลไม้*

ประเทศไทย เป็นแหล่งผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผักและผลไม้ที่ทั่วโลกยอมรับในความหลากหลาย หากแต่การเก็บรักษาผลผลิตมีช่วงระยะเวลาที่สั้น จึงนำมาสู่วิธีการแปรรูปผักผลไม้ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าและเพิ่มระยะเวลาในการเก็บรักษา เช่น การผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากผักและผลไม้ ซึ่งลักษณะเฉพาะของผักและผลไม้ในประเทศไทย เป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดรูปแบบในการผลิต ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของกลิ่นที่เป็นลักษณะเฉพาะของผลไม้แต่ละชนิด ลักษณะสีของเปลือกและเนื้อที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นจุดเด่น ลักษณะของรสชาติที่ส่งผลให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตมีความหลากหลาย หรือแม้แต่คุณลักษณะทางสมุนไพรที่ส่งผลต่อการรักษาแทนยา

ทั้งนี้ การที่ประเทศไทยอุดมไปด้วยผลไม้มานานานาชนิดไม่ว่าจะเป็นผลไม้เมืองร้อน ผลไม้เมืองหนาว และผลไม้กึ่งเมืองหนาว ซึ่งสามารถพบผลไม้ที่หลากหลายในตลาดได้ตลอดปี ทำให้ราคาของผลไม้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของผลผลิตและฤดูกาล ดังนั้น ในการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากผักและผลไม้จึงควรใช้ผลไม้ตามฤดูกาลและไม่จำเป็นต้องใช้ผักผลไม้ที่มีคุณภาพระดับชั้นหนึ่ง โดยปัจจุบันเริ่มมีโรงงานผลิตไวน์ผลไม้เพิ่มมากขึ้น แต่เนื่องจากยังไม่มีนโยบายของภาครัฐในการอนุญาตให้นักลงทุนประกอบธุรกิจดังกล่าว แม้คณะรัฐมนตรีให้เปิดเสรีในช่วงหนึ่ง แต่ไม่ได้มีการประกาศเงื่อนไขในการขออนุญาตผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยังคงใช้เงื่อนไขในการขออนุญาตตั้งโรงงานไวน์จากองุ่น ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ไม่สะดวกต่อการดำเนินการของผู้ประกอบการขนาดย่อมหรือขนาดกลางที่สนใจจะลงทุน นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนและการวิจัยเกี่ยวกับไวน์ได้ทำการวิจัยและทดลองผลิตไวน์จากผลไม้ต่าง ๆ ทำให้ทราบถึงเทคโนโลยีและคุณภาพของไวน์จากผลไม้ แต่ไม่สามารถตั้งโรงงานต้นแบบเพื่อการทดลองผลิตไวน์เชิงธุรกิจได้ เนื่องจากข้อกำหนดของกรมสรรพสามิต โดยสามารถสรุปรวบรวมปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนี้

๑. ปัญหาด้านพันธุ์ของผลไม้ ต้องมีข้อมูลที่แน่ชัดว่ามีผลไม้ใดหรือพันธุ์ใด เมื่อนำมาทำไวน์แล้วจะได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

๒. ปัญหาด้านเทคนิคและอุปกรณ์เครื่องมือในการผลิตและควบคุมคุณภาพไวน์ผลไม้ ต้องใช้อุปกรณ์และเครื่องมือให้เหมาะสมกับผลไม้แต่ละชนิด เนื่องจากมีรูปร่าง ลักษณะเนื้อ เมล็ด ปริมาณน้ำ ความหวาน และปริมาณกรดที่แตกต่างกัน จำเป็นต้องใช้ผู้มีประสบการณ์ในการผลิตไวน์ผลไม้ และควบคุมคุณภาพเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐาน

๓. ปัญหาด้านของเสียหรือของเหลือทิ้ง การผลิตไวน์ผลไม้จะมีของเสียหรือของเหลือทิ้งเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเปลือกและเมล็ดของผลไม้ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทางสุขลักษณะหากไม่มีการจัดเก็บที่ถูกต้อง

* กรมวิชาการเกษตร, “การเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร : การแปรรูปและยกระดับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากผักและผลไม้,” น. ๔ - ๖, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=SNKMU>

๔. ปัญหาด้านการขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไวน์ผลไม้ ควรสอบถามระเบียบและวิธีการในเรื่องดังกล่าวกับกรมสรรพสามิตก่อนดำเนินการลงทุน

๕. ปัญหาด้านคุณภาพ ไวน์ผลไม้ส่วนใหญ่จะมีรสอ่อน เมื่อเก็บป่มไว้นาน ๆ กลิ่นและคุณภาพไม่ได้เพิ่มขึ้น ซึ่งแตกต่างจากไวน์องุ่น ทำให้ผู้บริโภคที่นิยมดื่มไวน์อาจไม่คุ้นเคยกับรสชาติและกลิ่น

๖. ปัญหาด้านการตลาด ควรมุ่งผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ เนื่องจากต่างชาติไม่คุ้นชินกับกลิ่นและรสชาติไวน์จากผลไม้ประเทศไทย และไม่มีข้อมูลงานวิจัยว่าไวน์ผลไม้อะไรใช้ดื่มคู่กับอาหารชนิดใด ทำให้เกิดอุปสรรคในการจำหน่ายไวน์ผลไม้

อย่างไรก็ดี การเลือกผลไม้ที่จะนำมาใช้ในการแปรรูปเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละชนิดนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงส่วนประกอบและกลิ่นเฉพาะ รวมทั้งความเป็นไปได้ในการพัฒนาโดยส่วนมากผลไม้ชนิดที่มีความหวาน ความเป็นกรดสูง และค่าแทนนินที่พอเหมาะ จึงจะเหมาะสมแก่การแปรรูปเป็นไวน์ ต่างกับผลไม้ที่มีปริมาณเพคตินสูง ความเป็นกรดมาก และกลิ่นโดดเด่น จะนิยมนำไปทำเป็นเบียร์ หรือผักผลไม้ที่มีกลิ่นเฉพาะตัว รสชาติจัดจ้าน และมีลักษณะโดดเด่น เช่น พริกสมุนไพร บัวย จะนิยมใช้บ่ม ส่วนผลไม้ที่มีน้ำตาลสูงมากจะนิยมนำไปทำเหล้ากลั่นเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น วอดก้าจากมันสำปะหลัง รัมจากอ้อย

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์
วิทยากรชำนาญการ
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย
ผู้สัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จาก นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องรับรองพิเศษ ชั้น ๒ โดยมี นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้สัมภาษณ์ และมีคณะข้าราชการกลุ่มงานกฎหมาย ๑ เข้าร่วมสังเกตการสัมภาษณ์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญตามประเด็นการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ขอร่างถึงปัญหา อุปสรรค เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย : การเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ แต่ต่อมา มีการแก้ไขกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่ออนุญาตให้ผู้ผลิตที่ไม่ใช่เพื่อการค้าได้รับอนุญาตให้สามารถผลิตสุรานคริวเรือนได้ ดังนั้น ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจึงลงมติไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่ ๓ จึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติตกไป

สำหรับเหตุผลที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในครั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ให้อำนาจกระทรวงการคลัง โดยกรมสรรพสามิต เป็นผู้อนุญาตการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือการผลิตสุรา โดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราต้องยื่นคำขออนุญาต รวมทั้งกำหนดให้การขออนุญาตเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕ เช่น การดำเนินการและเงื่อนไขเพื่อให้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุรา ซึ่งถือเป็นข้อจำกัด จึงทำให้มีการเรียกร้องการเข้าถึงใบอนุญาตจากกลุ่มของผู้ประกอบการรายย่อย และกลุ่มเกษตรกร

ทั้งนี้ ที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้ดำเนินการขับเคลื่อนและส่งเสริมเกี่ยวกับการผลิตสุรารวมชนมาอย่างต่อเนื่อง และยังได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพของสุรารวมชนเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในครั้งนี้ จะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงวิสาหกิจชุมชน ได้เข้าถึงใบอนุญาตการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือการผลิตสุราได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

อนึ่ง ในการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ในครั้งต่อ ๆ ไป อาจมีการพิจารณาเพิ่มเติมข้อความในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้การเข้าถึงใบอนุญาตการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือการผลิตสุราครอบคลุมเพิ่มไปถึงผู้ประกอบการกลุ่มอื่น ๆ อีกด้วย

๒. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีความแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันอย่างไร

นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย : ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตหรือการกำหนดเงื่อนไขการขอใบอนุญาตผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตสุราว่าควรครอบคลุมถึงเรื่องใดบ้าง เพื่อให้ฝ่ายบริหารและกระทรวงการคลังนำไปพิจารณาให้ครอบคลุมและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไม่ได้นำประเด็นเรื่องทุนจดทะเบียน และกำลังการผลิตมาเป็นเงื่อนไขในการให้ใบอนุญาตผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตสุรา เนื่องจากการกำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถือเป็นการกีดกันไม่ให้ผู้ประกอบการรายเล็กที่ไม่มีความสามารถในการจดทะเบียนบริษัทได้เข้าถึงใบอนุญาต รวมทั้งการกำหนดกำลังการผลิตที่มากจนเกินไปอาจทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่มีกำลังการผลิตน้อย ไม่สามารถเข้าถึงใบอนุญาตได้ด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายถึงเงื่อนไขที่ไม่สามารถได้รับใบอนุญาตผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตสุราในกรณีอื่น ๆ เช่น จำนวนพนักงาน ดังนั้น จึงเห็นว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรมีการพิจารณาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการได้รับใบอนุญาต และบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่สามารถเข้าถึงใบอนุญาตด้วย ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงใบอนุญาตผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตสุราอย่างเท่าเทียมกัน

๓. การตราพระราชบัญญัตินี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชนอย่างไร

นายชินนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย : ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากสุราชุมชนเป็นวัฒนธรรมของประเทศไทยที่มีมาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยในทุกจังหวัดและทุกพื้นที่ของประเทศไทยจะมีสุราชุมชนในรูปแบบของตนเองปรากฏอยู่ในหลากหลายพื้นที่ หากแต่ยังไม่ได้รับโอกาสในการพัฒนาหรือส่งเสริมผลิตภัณฑ์เท่าที่ควร ดังนั้น การเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือกลุ่มเกษตรกรรายย่อยสามารถเข้าถึงการผลิตสุราได้โดยสะดวกจะส่งผลดี ๒ ประการ ดังนี้

ประการที่ ๑ จะช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมสุราชุมชนให้แพร่หลายและประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ เกษตรกรสามารถแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตผลให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้ สุราชุมชนเป็นกลุ่มสินค้าที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้ทั้งจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ ทั้งนี้ ปัจจุบันมีเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนที่เข้าถึงใบอนุญาตผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตสุราได้นำผลิตภัณฑ์สุราชุมชนส่งออกสู่ต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยมีการนำผลิตผลด้านการเกษตร เช่น อ้อย ข้าว มาแปรรูปเป็นสุราขาว และนำผลไม้มาแปรรูปเป็นไวน์ ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนเหล่านั้นมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ประการที่ ๒ ช่วยผลักดันสุราชุมชนให้เป็น Soft Power ของประเทศไทย กล่าวคือ ทำให้ต่างประเทศรู้จักผลิตภัณฑ์สุราชุมชนและเกิดเป็นแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาดื่มสุราชุมชนตามพื้นที่ในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย ทั้งนี้ หากดูจากกรณีศึกษา (Case Study) เครื่องดื่ม “สาเก” ของประเทศญี่ปุ่น และเครื่องดื่ม “โซจู” ของประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง

และช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการดื่มขิมรสชาติของผลิตภัณฑ์ให้มาท่องเที่ยวในประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลีใต้ ดังนั้น จึงมีความคาดหวังว่าหากประเทศไทยมีการผลักดันสุราชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ ของแต่ละพื้นที่ จะสามารถดึงดูดให้ผู้ที่ต้องการดื่มขิมรสชาติของสุราชุมชนมาท่องเที่ยวในจังหวัดและ พื้นที่ที่ผลิตสุราชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลหรือกลุ่มวิสาหกิจที่ผลิตสุราชุมชน รวมทั้งกลุ่มอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวอื่น ๆ มีรายได้เพิ่มมากขึ้น และยังส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยได้อีกด้วย

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. การกำหนดให้การผลิตสุราสามารถกระทำได้โดยเสรี ไม่ว่าจะเป็นการผลิตสุรา เพื่อการค้าหรือการผลิตสุราเพื่อการบริโภคโดยไม่ต้องขออนุญาต จะส่งผลกระทบต่อและก่อให้เกิด ความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนหรือไม่ อย่างไร

นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย : ประเด็นการผลิตสุรา ที่สามารถกระทำได้โดยเสรีอยู่ในหลักการของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งมีหลักการว่า การผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้าไม่จำเป็นต้องขออนุญาต อย่างไรก็ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมิได้รับ หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากหากกำหนดให้การผลิตสุราสามารถกระทำได้โดยเสรี ไม่ว่าจะเป็นการผลิตสุราเพื่อการค้าหรือการผลิตสุราเพื่อการบริโภคโดยไม่ต้องขออนุญาต จะส่งผลกระทบต่อ สุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ก็มีความกังวลเกี่ยวกับประเด็นการผลิตสุรา โดยไม่ต้องขออนุญาตเช่นกัน เพราะหากผลิตสุราได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจะทำให้หน่วยงานภาครัฐ ไม่สามารถทราบได้ว่าการผลิตสุรายุอยู่ในพื้นที่ใด มีองค์ประกอบหรือส่วนผสมใดในสุรา มีการผลิตสุรา ด้วยเครื่องจักรแบบใด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การควบคุมคุณภาพ รูปแบบ และมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ที่เกิดจากการผลิตสุรา ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดจากการผลิตสุราโดยไม่ขออนุญาตสามารถแบ่งออกเป็น ๒ มิติ ได้แก่ ๑) ผลกระทบด้านสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน ๒) ผลกระทบทางสังคม เช่น การกำจัดของเสียในกระบวนการของการผลิต การแจกจ่ายให้แก่ผู้บริโภคที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้น จึงเห็นควรให้การผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้าจำเป็นต้องขออนุญาต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถ รับรองได้ว่าผลิตภัณฑ์สุราดังกล่าวมีกระบวนการการผลิต กระบวนการในการตรวจสอบที่มีคุณภาพและ เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพและอนามัยของผู้บริโภค

๒. การส่งเสริมให้ผู้ผลิตรายย่อย นำผลผลิตด้านการเกษตรในท้องถิ่นมาผสมในสุรา ให้เป็นสุราสี โดยควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กรมสรรพสามิตกำหนด จะสามารถ สร้างงาน สร้างรายได้ และลดการผูกขาดการผลิตสุรา ของผู้ประกอบการรายใหญ่ได้อย่างไร

นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย : ในอดีตประเทศไทย ได้มีการส่งเสริมการผลิตสุรชาขาวเป็นหลัก เนื่องจากสุรชาขาวเป็นสุราแปรรูปที่ไม่ได้มีส่วนผสมอื่นมาเจือปน ทำให้สามารถควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการผลิตของสุรชาขาวได้ง่าย สำหรับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการผลิตสุราสีหรือสุราผสม ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางศิริวรรณ ปราชจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) นั้น

มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตสุราชุมชนของตนให้มีเอกลักษณ์โดยการนำผลผลิตทางการเกษตรมาปรุงแต่ง พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดกลิ่นและสีเพิ่มเติม เพื่อสร้างอัตลักษณ์ให้สุราชุมชนเป็นที่น่าจดจำ และยังสามารถนำมาประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร กรมสรรพสามิตได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่า การผลิตสุราสีหรือสุราผสมที่มีการปรุงแต่งมีความละเอียดอ่อนในด้านกระบวนการในการตรวจสอบมากกว่าการผลิตสุราขาว เนื่องจากต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบและสัดส่วนของส่วนผสมเพิ่มเติม ซึ่งหากมีการเปิดให้มีการผลิตสุราสีหรือสุราผสมอย่างแพร่หลายจนเกินไป จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมมาตรฐานด้านการผลิตสุราอาจไม่เพียงพอและก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคได้ จึงต้องมีการหารือถึงผลกระทบของการเปิดเสรีการผลิตสุราสีหรือสุราผสมในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการมาธิการวิสามัญต่อไป

๓. ประเด็นอื่นที่ประสงค์จะให้สัมภาษณ์เพิ่มเติม

นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย : ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการกลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงวิสาหกิจชุมชน ได้เข้าถึงใบอนุญาตการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือการผลิตสุราได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจที่ผลิตสุราชุมชน อีกทั้งยังทำให้เกิดการขยายผลต่อเนื่องไปสู่การผลิตสุราชุมชนให้เป็น Soft Power เพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศผ่านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมส่งออกผลิตภัณฑ์การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรของประเทศไทยได้อีกด้วย

YouTube

วุฒิสภา
สภากฎหมาย

เอกสารประกอบการพิจารณา

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
ให้สัมภาษณ์ ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2567

EXCLUSIVE INTERVIEW
นายชรินทร์ รุ่งธนเกียรติ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

YOUTUBE : [ช่อง ส่อง กฎหมาย](#) WWW.SENATE.GO.TH

ช่อง ส่อง กฎหมาย
(สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)

SUBSCRIBE

👍 ➡

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์
นายชรินทร์ รุ่งธนเกียรติ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ความยาว ๑๙.๕๙ นาที)

หมายเหตุ : เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอคลิป อาจมีความแตกต่างจากข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
และร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันอีกจำนวน ๑ ฉบับ

นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์
วิทยากรชำนาญการ
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย
ผู้สัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุ่นเทพ ศิริบุบผงค์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในฐานะผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Cisco Webex Meetings) โดยมี นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้สัมภาษณ์ และมีคณะข้าราชการกลุ่มงานกฎหมาย ๑ เข้าร่วมสังเกตการสัมภาษณ์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญตามประเด็นการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จะช่วยลดปัญหาและอุปสรรคจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้หรือไม่ อย่างไร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริनुพงศ์ : ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตราขึ้นเพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ ในประเด็นการขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง เนื่องจากมาตราดังกล่าวกำหนดให้ผู้ที่จะประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพสามิตประกาศกำหนด ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ผลิตสุรารายย่อยที่จะขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองหลายประการ เช่น อัตราการผลิต กำลังการผลิตขั้นต่ำ ทุนจดทะเบียน อีกทั้งยังก่อให้เกิดข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ยกระดับการผลิตสุราชุมชนพื้นบ้านให้ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้ผู้ประสงค์จะผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้าก็มีข้อจำกัดและเป็นปัญหาอยู่หลายประการ ดังนั้น ฝ่ายนิติบัญญัติจึงควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองในร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนและแก้ไขกฎหมายลำดับรองที่เป็นการจำกัดสิทธิของผู้ผลิตสุรารายย่อยด้วย กล่าวคือ การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการผลิตสุราจะต้องแก้ไขทั้งกฎหมายหลักและกฎหมายลำดับรอง

๒. ขอรทราบถึงหลักการหรือแนวทางในการพัฒนากฎหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยได้เข้าถึงใบอนุญาตการผลิตสุราชุมชน โดยยังสามารถควบคุมคุณภาพของการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมสรรพสามิตกำหนด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริनुพงศ์ : รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติรับรองให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้น เพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกันหรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพิงเท่าที่จำเป็น หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ดังนั้น ประชาชนชาวไทยจึงมีสิทธิในการเลือกประกอบอาชีพของตนเอง ยกเว้นการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพ เรื่องการคุ้มครองสาธารณะประโยชน์ และอื่น ๆ ภายใต้เงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ อย่างไรก็ดี การที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้ตราพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้ผู้ประสงค์จะผลิตสุราต้องยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพสามิตนั้น มีลักษณะเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ โดยให้ฝ่ายบริหารใช้อำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการผลิตสุรา ทั้ง ๆ ที่โดยหลักการแล้วฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าว เช่น การกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำของผู้ประสงค์จะผลิตสุราแต่ละประเภท จะส่งผลให้กฎหมายฉบับนั้นขัดกับหลักพื้นฐานของการจำกัดเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ใบบอนุญาตสำหรับสินค้าควบคุม (สุรา ยาสูบ และไฟ) และกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้าและการผลิตสุราเพื่อการค้า ใว้อย่างเข้มงวด เนื่องจากการผลิตสุรามีผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคมากกว่าผลิตภัณฑ์อาหาร ชนิดอื่น ๆ ทั้งนี้ มีประเด็นข้อสังเกตว่า การเก็บภาษีสรรพสามิตจะสามารถนำมาใช้เพื่อคุ้มครองผู้ได้รับ ผลกระทบด้านสุขภาพจากสุราได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ กฎหมายของต่างประเทศจะควบคุมการผลิตสุรา ซึ่งเป็นสินค้าที่จำเป็นต้องควบคุมพิเศษโดยการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ซึ่งเป็นการควบคุมโดยการกำหนด เงื่อนไขการผลิตสุราและควบคุมคุณภาพของสุราระหว่างกัน ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่นำ เรื่องการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมารวมกับการควบคุมสินค้า อันเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ดังนั้น หากมีการผ่อนคลายหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิตสุรา โดยให้มีการขออนุญาต การแจ้งขึ้นทะเบียน การเก็บภาษีสรรพสามิต และการควบคุมตรวจสอบมาตรฐานการผลิตสุราจาก หน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นระบบ จะส่งผลให้เกิดการควบคุมคุณภาพของการผลิตสุราที่มีมาตรฐานตามที่ กฎหมายกำหนด และไม่เกิดผลกระทบต่อความปลอดภัยและสุขภาพของผู้บริโภค

๓. ขอทราบถึงแนวทางและมาตรการในการส่งเสริมการผลิตสุราชุมชนให้แก่ผู้ประกอบการ รายย่อยของต่างประเทศว่ามีหลักการอย่างไร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริบุพผะ : แนวทางและมาตรการในการส่งเสริม การผลิตสุราชุมชนให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยของต่างประเทศนั้นมีหลายมิติที่ต้องใช้ประกอบกัน เช่น มิติด้านกฎหมายที่ไม่จำกัดเฉพาะการผลิตสุราชุมชนเท่านั้น แต่รวมไปถึงการจำกัดการผลิตสุรา โดยผู้ประกอบการรายย่อยด้วย ทั้งนี้ หากผู้ประกอบการรายย่อยผลิตสุราในเชิงพาณิชย์แล้วจะมีหน่วยงาน ภาครัฐเข้ามาควบคุมมาตรฐาน ควบคุมคุณภาพ และควบคุมการจัดเก็บภาษี สำหรับเงื่อนไขในการ ออกใบบอนุญาต การขอรับใบบอนุญาต และข้อจำกัดในการประกอบกิจการ ไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เครื่องครัดเหมือนกับของประเทศไทย จึงทำให้เกิดการส่งเสริมและการสืบสานประเพณีการผลิตสุรา ชุมชนให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

สำหรับเหตุผลของการผลิตสุราชุมชนของประเทศไทยนั้น ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมการผลิตสุราชุมชน ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเคารพเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามปกติทั่วไปด้วย โดยหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขในการขออนุญาตผลิตสุราจะแตกต่างกันไปตามชนิด ประเภท และดีกรีของสุรา เช่น สุราแช่ สุรากลั่น ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องมีมาตรการเพื่อส่งเสริมการผลิตสุราที่ไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการของ กฎหมายที่มีอยู่ด้วย

๔. ประเด็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ท่านมีความประสงค์จะให้สัมภาษณ์เพิ่มเติม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริบุพผะ : มีประเด็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การที่ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มาตรา ๓ บัญญัติไว้ว่า “ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓...

กฎกระทรวงตามวรรคสอง อย่างน้อยให้มีสาระสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพของตนได้ โดยไม่สร้างเงื่อนไขหรือภาระให้แก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็น เปิดโอกาสให้สถาบันเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ได้เข้าถึงใบอนุญาตเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เพื่อส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจฐานราก ทั้งนี้ ต้องไม่กำหนดถึงกำลังการผลิตและทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ แต่ให้คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญ...นั้น” เห็นว่า ควรบัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในกรอบของในร่างพระราชบัญญัติให้ชัดเจนจะเหมาะสมกว่าการบัญญัติให้ไปออกกฎกระทรวงและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักความจำเป็นและไม่สร้างเงื่อนไขให้ผู้ประกอบการรายย่อยเกินความจำเป็น ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างไรก็ตาม การที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นพรรคฝ่ายรัฐบาลย่อมมีอำนาจในการแก้ไขกฎกระทรวงได้ ดังนั้น ฝ่ายนิติบัญญัติจึงต้องมีความชัดเจนในการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในกรอบของ ทั้งนี้ ขอยกตัวอย่างเรื่องสิทธิเสรีภาพของประเทศเยอรมันซึ่งมีหลักการว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่กระทบสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนนั้น ฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องเป็นผู้พิจารณาเพื่อกำหนดหลักการสำคัญ โดยไม่สามารถมอบหน้าที่และอำนาจดังกล่าวให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้พิจารณาดำเนินการแทนได้

(๒) ที่ผ่านมามาประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับสุราโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการนำกฎหมายที่เกี่ยวกับสุรามารวมอยู่ในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า ควรแยกกฎหมายที่เกี่ยวกับการผลิตสุราออกมาเป็นกฎหมายเฉพาะ แต่ให้มีการควบคุมการผลิตสุราโดยการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจะเหมาะสมกว่า และควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในกรอบของไว้ในร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แทนที่จะไปกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง

(๓) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่รับหลักการในวาระที่หนึ่ง มีสาระสำคัญ คือ การผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้าไม่จำเป็นต้องขออนุญาต มีประเด็นที่น่าพิจารณา คือ แม้หลักการดังกล่าวไม่เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ แต่การผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้าก็ต้องมีมาตรการเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมถึงการควบคุมโดยการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตด้วย ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการผลิตสุราจึงควรมีความชัดเจน เช่น หากนำหลักการควบคุมการผลิตสุราโดยการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมาใช้ก็ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขออนุญาตผลิตสุราให้ชัดเจน แต่หากต้องการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพก็ต้องเป็นไปตาม “หลักแห่งความเหมาะสม” “หลักพอสมควรแก่เหตุ” และ “หลักแห่งความได้สัดส่วน” ประกอบกันเพื่อกำหนดมาตรการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพว่ามาตรการใดที่มีความเหมาะสมและกระทบสิทธิเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด และการผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้า ควรนำแนวคิดเรื่องการจัดเก็บ

ภาษีสรรพสามิตมาใช้หรือไม่ หรือควรแยกกฎหมายเกี่ยวกับสุราออกมาเป็นกฎหมายเฉพาะ เพื่อแยก
ระหว่างกฎหมายควบคุมการผลิตสุรากับกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตออกจากกัน

(๔) เนื่องจากสุราเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดพิเศษที่แตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ
ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน หน่วยงานของรัฐจึงควรเข้าไปควบคุม
ส่วนผสมและสารปนเปื้อนอย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ดี เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยไว้ในมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งว่า “สิทธิและเสรีภาพ
ของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้าม
หรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำกรานั้นได้และ
ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ...” ดังนั้น การที่กฎหมายใดจะบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของปวงชนชาวไทยก็ต้องมีความเหมาะสมและพอสมควรแก่เหตุด้วย จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า
การผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้าสมควรมีกฎหมายควบคุมแค่ไหน เพียงใด และสมควรกำหนดไว้ใน
กฎหมายหลักหรือสมควรกำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรอง เช่น กฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยส่วนตัวแล้วเห็นว่า
ควรมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลักให้ชัดเจนจะเป็นหลักประกันเสรีภาพให้แก่ผู้ผลิตสุรามากกว่า
กำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรอง นอกจากนี้ ยังเป็นการกำหนดหลักการเบื้องต้นไว้สำหรับดำเนินการ
จัดทำกฎหมายลำดับรองต่อไป

(๕) การผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้านั้น หากเป็นในต่างประเทศจะกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขไว้อย่างชัดเจน แต่สำหรับประเทศไทยนั้น กฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๕
กำหนดให้การผลิตสุราบางประเภทสามารถผลิตได้แต่จำกัดปริมาณ ในขณะที่สุราบางประเภท
ก็ไม่สามารถผลิตได้ ทั้งนี้ เห็นว่า ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การผลิตสุราไว้ในกฎหมาย
ระดับพระราชบัญญัติให้ชัดเจน แต่หากไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขทั้งหมดไว้
ในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติแล้ว ก็ควรกำหนดเป็นหลักการว่าผู้ประกอบการสามารถดำเนินการ
ลักษณะใดได้บ้าง หรือไม่สามารถดำเนินการลักษณะใดให้ชัดเจน

YouTube

วุฒิสภา
สำนักกฎหมาย

เอกสารประกอบการพิจารณา

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ....
ให้สัมภาษณ์ ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2567

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริพงษ์
EXCLUSIVE INTERVIEW
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ช่อง ส่อง กฎหมาย
WWW.SENATE.GO.TH

ช่อง ส่อง กฎหมาย

Subscribe

Like

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุนเทพ ศิริพงษ์
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(ความยาว ๒๔.๑๓ นาที)

หมายเหตุ : เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอคลิป อาจมีความแตกต่างจากความที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากระบวนการตรวจสอบเนื้อหาทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(อธิบดีกรมสรรพสามิต)

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะเป็นผู้เสนอ และร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันอีกจำนวน ๑ ฉบับ)

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ขอรบกวนถึงปัญหา อุปสรรค เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

อธิบดีกรมสรรพสามิต : การเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยนายชินนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ผู้เสนอได้ระบุเหตุผล และความจำเป็นไว้ว่า พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ กำหนดให้บุคคล ผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่ได้กำหนดสาระสำคัญ เพื่อเป็นกรอบสำหรับออกกฎกระทรวง ทำให้กฎกระทรวงที่ออกบังคับใช้มีการกำหนดเงื่อนไข ที่สร้างภาระแก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็น และกีดกันผู้ประกอบการรายย่อย ไม่สอดคล้องกับ เสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคล จึงควรปรับปรุงบทบัญญัติ โดยกำหนดสาระสำคัญที่จะ กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อย และควบคุมคุณภาพเพื่อความปลอดภัย ของผู้บริโภคไปพร้อมกันด้วย สำหรับการเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยนางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ ผู้เสนอ ได้ระบุเหตุผลและความจำเป็นจากร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ มิได้มีบทบัญญัติเพื่อส่งเสริมผลิตผลและผลิตภัณฑอันเกิดจากกสิกรรมภายในประเทศเพื่อใช้ ในการผลิตสุรา จึงควรส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรในประเทศจากการสร้างอัตลักษณ์ ผลิตภัณฑ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประชาชน ส่งเสริมการรวมกลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และองค์กรเกษตรกร ลดการผูกขาด สร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยกำหนดให้สามารถแต่งสี แต่งกลิ่นสุรา เพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะได้

๒. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีความแตกต่างจากกฎหมาย ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันอย่างไร

อธิบดีกรมสรรพสามิต : พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่บังคับใช้อยู่ ในปัจจุบัน มาตรา ๑๕๓ วรรคสอง กำหนดให้การออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งมีความแตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๒ ฉบับ มีการกำหนดสาระสำคัญโดยเพิ่มบทบัญญัติเพื่อเป็นกรอบใน

การออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิตสุรา โดยร่างพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอโดยนายชินนินทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการ รายย่อย และร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอโดยนางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมผลิตผลและผลิตภัณฑ์อันเกิดจากกิจกรรมภายในประเทศเพื่อใช้ในการผลิตสุรา

๓. การตราพระราชบัญญัตินี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน อย่างไร

อธิบดีกรมสรรพสามิต : ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๒ ฉบับ มีการเพิ่มบทบัญญัติเพื่อเป็นกรอบในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิตสุรา โดยในกฎกระทรวงจะต้องมีมาตรการในการส่งเสริมผู้ประกอบการ รายย่อย ไม่สร้างภาระแก่ผู้ขออนุญาต ลดการผูกขาด สร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม ซึ่งปัจจุบัน กระทรวงการคลังได้ปรับปรุงกฎกระทรวงการผลิตสุราเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการแข่งขันของผู้ประกอบอุตสาหกรรมสุรา โดยลดข้อจำกัดในการขอใบอนุญาตผลิตสุรา ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของอุตสาหกรรมการผลิตสุรา และยังคงหลักการสำคัญ ในเชิงประโยชน์ของรัฐในการบริหารจัดการเก็บภาษีและการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการผลิตสุรา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการปรับปรุงดังกล่าวเป็นพัฒนาการของหลักเกณฑ์การผลิตสุรา ที่มีลักษณะผ่อนคลายเป็นพิเศษและลดข้อจำกัดหลายประการที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตสุรา โดยเฉพาะ หากเทียบกับบางประเทศซึ่งเป็นประเทศชั้นนำด้านอุตสาหกรรมสุรา จะเห็นได้ว่า มีหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขการผลิตสุราเข้มงวดมากกว่าประเทศไทย ตัวอย่างเช่น การผลิตสุราของบางประเทศ จะกำหนดปริมาณการผลิตที่ต้องชำระภาษีไว้ อาทิ ปริมาณการผลิตสาเกขั้นต่ำ ๖๐,๐๐๐ ลิตรต่อปี โดยหากผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุราไม่สามารถผลิตสุราได้ตามปริมาณดังกล่าว หน่วยงานผู้ออก ใบอนุญาตผลิตสุรามีสิทธิในการเพิกถอนใบอนุญาตได้และในกรณีบางประเทศก็ได้กำหนดให้ โรงอุตสาหกรรมผลิตสุราจะต้องมีขนาดของอุปกรณ์การผลิตตามที่กฎหมายกำหนด และยังกำหนดให้ ต้องมีห้องทดสอบสุราที่มีเครื่องมือในการทดสอบคุณภาพสุราด้วย และยังมีข้อกำหนดด้านการพิจารณา พื้นที่ของโรงอุตสาหกรรมผลิตสุราให้มีกิจกรรมกระจุกตัวมากจนเกินไป เพื่อบริหารอุปสงค์และอุปทาน ของสุราในตลาด ซึ่งประเทศไทยมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในลักษณะนี้ไว้ เพราะต้องการให้เกิด การแข่งขันอย่างเสรี ทั้งนี้ การตราพระราชบัญญัตินี้จะมีการเพิ่มบทบัญญัติให้ต่อไปในอนาคต การออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิตสุราจะต้องส่งเสริม การผลิตสุราของผู้ประกอบการรายย่อยต่อไป ไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การผลิตสุราที่ไม่มีการส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยได้ ซึ่งจะเป็นเครื่องรับประกันว่า ผู้ประกอบการผลิตสุรารายย่อย จะได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐต่อไป

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. การกำหนดให้การผลิตสุราสามารถกระทำโดยเสรี ไม่ว่าจะเป็นการผลิตสุราเพื่อการค้า หรือการผลิตสุราเพื่อการบริโภคโดยไม่ต้องขออนุญาต จะส่งผลกระทบต่อและก่อให้เกิดความเสี่ยง ต่อสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนหรือไม่ อย่างไร

อธิบดีกรมสรรพสามิต : สุราเป็นสินค้าที่มีความแตกต่างไปจากสินค้าที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคประเภทอื่น เนื่องจากสุราเป็นสินค้าที่มีผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน รัฐจึงจำเป็นต้องใช้ระบบใบอนุญาตเป็นเครื่องมือในการกั้นกรอง กำกับดูแล และตรวจสอบธุรกิจเกี่ยวกับสุรา ตลอดจนควบคุมกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกิจสุราตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง เพื่อให้ประชาชนและผู้บริโภคมั่นใจได้ว่าสุราที่บริโภคมีความปลอดภัยและมีมาตรฐานคุณภาพ ดังนั้น การกำหนดให้สามารถผลิตสุราเพื่อการค้าหรือผลิตสุราเพื่อการบริโภคได้โดยไม่ต้องขออนุญาต อาจส่งผลให้เกิดการผลิตสุราที่ไม่ได้อยู่ในระบบภาษีสรรพสามิต รวมถึงการผลิตสุราที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนและผู้บริโภค

๒. การส่งเสริมให้ผู้ผลิตรายย่อยนำผลผลิตด้านการเกษตรในท้องถิ่นมาผสมในสุราให้เป็นสุราสีโดยควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมสรรพสามิตกำหนด จะสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ และลดการผูกขาดการผลิตสุราของผู้ประกอบการรายใหญ่ได้อย่างไร

อธิบดีกรมสรรพสามิต : การส่งเสริมให้ผู้ผลิตรายย่อยนำผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตสุรา อาจช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรภายในท้องถิ่น เกิดอัตลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ อีกทั้งอาจเพิ่มการสร้างงาน สร้างรายได้ให้ชุมชนและเกษตรกรในท้องถิ่น และการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันอันเกิดจากความหลากหลายของสินค้าในตลาด อย่างไรก็ตาม การเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตรายย่อยผลิตสุรากลั่นประเภทอื่น ๆ ที่มีความหลากหลายนอกเหนือจากสุราขาว อาจส่งผลกระทบต่อมาตรฐานและความปลอดภัยในการผลิต ซึ่งการผลิตสุรากลั่นประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากสุราขาว มีกรรมวิธีการผลิตสุราที่ซับซ้อน และอาจมีการใช้สารเคมีในการแต่งกลิ่น สี ซึ่งอาจทำให้มีการปนเปื้อนของสารที่เป็นอันตราย นอกจากนี้ การปรุงส่วนผสมที่ไม่ได้มาตรฐาน อาจส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างการส่งเสริมการผลิตสุรากับการควบคุมมาตรฐาน คุณภาพ และความปลอดภัยของสุรา เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภค

สำนักมาตรฐานและพัฒนากิจการจัดเก็บภาษี ๑
กรมสรรพสามิต

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๗๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)

สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๗๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

(๑)
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 595
วันที่..... 20 มี.ค. 2568
เวลา..... 11.01 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๗๖

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๕1/๒๘ วันที่..... 20 / มี.ค. / ๖8
เวลา..... 11.10 น. ส่ง..... พ.ร.ง.
สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๑/๗๕๖๘
วันที่..... ๒๐ / มี.ค. / ๖๘
เวลา..... ๑๑.๕๙

สารบบ

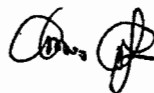
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ และครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างของนายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพิชต์ สุขะนันท์)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุร่า ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๑๕๓ บพัญญูติดังกล่าวมิได้มีบพัญญูตีเพื่อการส่งเสริมผลิตผลและผลิตภัณฑ์ อันเกิดจากกิจกรรมภายในประเทศเพื่อใช้ในการผลิตสุร่า จึงเห็นควรให้ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ในประเทศจากการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ เพิ่มศักยภาพแข่งขันของประชาชน ส่งเสริมระบบการ รวมกลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนและองค์กรเกษตรกร ลดการผูกขาดสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยกำหนดให้สุร่าที่ได้รับใบอนุญาตสามารถผสมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์อันเกิดจากกิจกรรมในประเทศ แต่งสี แต่งกลิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๗

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ กำหนดสาระสำคัญของกฎกระทรวงที่ออกตามความในบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้การขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ส่วนการขออนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดสาระสำคัญเพื่อเป็นกรอบสำหรับการออกกฎกระทรวง ทำให้กฎกระทรวงที่ออกใช้บังคับกำหนดเงื่อนไขที่สร้างภาระแก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็นและเป็นการกีดกันผู้ประกอบการรายย่อย ไม่สอดคล้องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าว โดยกำหนดสาระสำคัญที่จะกำหนดในกฎกระทรวงเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการรายย่อย ขณะเดียวกันก็ต้องมีการควบคุมคุณภาพเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคไปพร้อมกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๒

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ กำหนดสาระสำคัญของกฎกระทรวงที่ออกตามความในบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้การขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ ผู้ซึ่งประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต และการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่เนื่องจากกฎกระทรวงที่ออกตามมาตราดังกล่าวอาจมีการกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขบางประการที่เป็นการสร้างภาระหรือไม่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจผลิตสุราของผู้ขออนุญาต ที่เป็นสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกร หรือผู้ประกอบการรายย่อย สมควรกำหนดขอบเขตในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตผลิตสุราตามกฎกระทรวงดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการฯ ในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผล โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ ประกอบข้อ ๑๐๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาเพื่อพิจารณา ๓

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคสอง ให้ค้ำึงถึงมาตรฐานการผลิตสุรา และต้องสนับสนุนให้สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกร หรือผู้ประกอบการรายย่อย สามารถขอรับใบอนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้า โดยนำสินค้าเกษตรในประเทศมาผลิตเป็นสุราทุกประเภทที่อาจมีสีหรือมีกลิ่นได้ แต่มิให้กำหนดหลักเกณฑ์ใดในการพิจารณาออกใบอนุญาตที่เป็นการเลือกปฏิบัติหรือผูกขาดทางเศรษฐกิจ โดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระเกินสมควร เว้นแต่เป็นการกำหนดสัดส่วนความเป็นเจ้าของของบุคคล ซึ่งมีใช้บุคคลสัญชาติไทย หรือเป็นการผลิตสุราของรัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตสุรา หรือเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรายย่อย

ใบอนุญาตที่ออกตามมาตราี้ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต”

มาตรา ๔ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕ คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่าง การพิจารณา ให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมสรรพสามิตแจ้งให้ ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

ปิยนุช

(นางสาวปิยวรรณ บุญยิ่ง)

นิติกรเชี่ยวชาญ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุร่า ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๑๕๓ บทบัญญัติดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติเพื่อการส่งเสริมผลิตผลและผลิตภัณท์ อันเกิดจากกิจกรรมภายในประเทศเพื่อใช้ในการผลิตสุร่า จึงเห็นควรให้ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรในประเทศจากการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณท์ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประชาชน ส่งเสริมระบบการรวมกลุ่ม สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนและองค์กรเกษตรกร ลดการผูกขาดสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยกำหนดให้สุร่าที่ได้รับใบอนุญาตสามารถผสมผลิตผลหรือผลิตภัณท์อันเกิดจากกิจกรรมในประเทศ แต่งสี แต่งกลิ่น เพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้การผลิตสุร่าที่ได้รับใบอนุญาต สามารถผสมผลิตผลหรือผลิตภัณท์อันเกิดจากกิจกรรมในประเทศ แต่งสี แต่งกลิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะได้ จะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรในประเทศจากการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณท์ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชน สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และองค์กรเกษตรกร ลดการผูกขาดและสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และการดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี (ร่าง มาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ได้ (ร่าง มาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต (ร่าง มาตรา ๖)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ส่วนการขออนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดสาระสำคัญเพื่อเป็นกรอบสำหรับการออกกฎกระทรวง ทำให้กฎกระทรวงที่ออกใช้บังคับกำหนดเงื่อนไขที่สร้างภาระแก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็นและเป็น การกีดกันผู้ประกอบการรายย่อย ไม่สอดคล้องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลตามที่ รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าว โดยกำหนด สาระสำคัญที่จะกำหนดในกฎกระทรวงเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการรายย่อย ขณะเดียวกันก็ต้องมีการควบคุมคุณภาพเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคไปพร้อมกันด้วย จึง จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันใช้บังคับพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๒)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต โดย กำหนดให้กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในวรรคสองของมาตราดังกล่าวที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตอย่างน้อยให้มีสาระสำคัญในการส่งเสริม ผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพของตนได้ โดยไม่สร้างเงื่อนไขหรือภาระให้แก่ผู้ขอ อนุญาตเกินความจำเป็นเปิดโอกาสให้สถาบันเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ได้เข้าถึงใบอนุญาตเช่นเดียวกับ บุคคลทั่วไป เพื่อส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจฐานราก ทั้งนี้ ต้องไม่กำหนดถึงกำลังการผลิต

และทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ แต่ให้คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญด้วย โดยยังคงหลักการว่าการผลิตสุราจะต้องมีการขออนุญาต (ร่างมาตรา ๓)

๒.๔ กำหนดบทเฉพาะกาล ดังนี้

(๑) กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้ขอแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

(๓) กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๖๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗)

(นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย	1-1
1. ชื่อร่างกฎหมาย	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-1
3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย	1-1
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ตารางเปรียบเทียบร่างกฎหมาย	2-1
3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย	2-2
4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2-2
5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2-3
6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-4
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	3-1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-1
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-2
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-2
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (CORRUPTION)	3-3
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-4
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3-4
9. บทกำหนดโทษ	3-4
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	4-1
ภาคผนวก รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕	

บทสรุปผู้บริหาร

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุรา หรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองต้องขออนุญาตต่ออธิบดีและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีการกำหนดกรอบเนื้อหาในการออกกฎกระทรวงไว้ให้เหมาะสม ทำให้กฎกระทรวงที่ออกตามความบทบัญญัตินั้น กำหนดคุณสมบัติผู้ขออนุญาตและเงื่อนไขอื่น ที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ผู้ประสงค์ผลิตสุราเพื่อการค้ารายเล็กหรือรายย่อยไม่สามารถประกอบอาชีพตามกฎหมายได้ จึงเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ไม่คุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมเพียงพอตามมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงสมควรต้องปรับปรุงโดยกำหนดกรอบเนื้อหาของกฎกระทรวงให้เป็นธรรม

โดยได้รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมาย ผลปรากฏว่า ได้รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาในสองประเด็นหลัก ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้การผลิตสุราสามารถกระทำได้โดยทั่วไป แต่หากประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริตต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยต้องขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยมีความเห็นสองฝ่าย

ฝ่ายที่เห็นด้วย เห็นว่าการผลิตสุราเพื่อการค้าสุจริตสำหรับบุคคลทั่วไปเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพโดยให้เป็นไปตามกฎหมายและภาษีสรรพสามิต ซึ่งจะเป็นการกระจายรายได้และเปิดกว้างให้มีการประกอบอาชีพที่สุจริต เป็นการกระจายรายได้ต่อชุมชน ผู้บริโภคมีทางเลือกหลากหลายมากขึ้น เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น และทำให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้น

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย เห็นว่าสุราเป็นสินค้าบริโภคที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน และยังอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม และศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น เกิดอุบัติเหตุตามท้องถนนจนนำมาซึ่งความเสียหายทั้งต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน ก่อให้เกิดอาชญากรรม ฉกชิงวิ่งราว ช่มชู้ การทำร้ายกันในครอบครัว ตลอดจนยังเป็นสาเหตุในการทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่ต้องทำงานกับเครื่องจักร

หรืองานที่เสี่ยงอันตราย รวมถึงยังเป็นการเพิ่มช่องทางให้เยาวชนสามารถเข้าถึงสุราได้ง่ายขึ้น แม้ในปัจจุบันจะมีกฎหมายหลายฉบับออกมาควบคุม แต่ก็ยังไม่อาจควบคุมปัญหาดังกล่าว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพผลิตสุรา และจัดระเบียบการประกอบอาชีพผลิตสุราให้เหมาะสม และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ฝ่ายที่เห็นด้วย เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 40 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพ ในการประกอบอาชีพ ดังนั้น การที่บุคคลใดก็ตามมีความรู้ และศักยภาพในการผลิตสุราก็มีเหตุอันสมควร ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สามารถ ประกอบอาชีพได้ภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้ การค้าสุราไม่ถูกผูกขาดจากผู้ผลิตรายใหญ่ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการรวมตัวกันในชุมชน และนำผลผลิตที่ได้จากชุมชนมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสุราซึ่งเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน ได้อีกทางหนึ่งด้วย

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย เห็นว่าสินค้าสุรามีความแตกต่างจากสินค้าทั่วไปที่ผู้บริโภค จะได้รับประโยชน์สูงสุดจากกลไกการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพสูงสุด สุราเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิด ภาระโรคต่าง ๆ อุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และการเสียชีวิต ก่อนวัยอันควร รัฐจะใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อลดการบริโภคสินค้าสุราหรือควบคุมให้สุรมีคุณภาพมาตรฐาน เช่น มาตรการทางภาษี และการควบคุมคุณภาพ แต่ก็ต้องสร้างสมดุลระหว่างการคุ้มครองผู้บริโภคและการส่งเสริม อุตสาหกรรมให้เหมาะสม โดยบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ห้ามกำหนดคุณสมบัติ เกี่ยวกับขนาด กำลังการผลิต กำลังแรงม้าเครื่องจักร จำนวนพนักงาน และอื่น ๆ จะทำให้รัฐ ไม่มีเครื่องมือสำหรับใช้ในการจัดระเบียบการประกอบอาชีพ กำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานสุรา และการบริหารการจัดเก็บภาษีได้ ตัวอย่างเช่น การห้ามกำหนดขนาดจะทำให้รัฐไม่สามารถ แบ่งประเภทของโรงอุตสาหกรรมผลิตสุราเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่มีการกำกับ ดูแลและการบริหารการจัดเก็บภาษีที่แตกต่างกันได้ รวมทั้งรัฐจะไม่สามารถให้สิทธิประโยชน์ บางประการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการรายเล็กด้วย เช่น การกำหนดค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตของโรงอุตสาหกรรมผลิตสุราขนาดเล็กให้เหมาะสมกับขนาดของกิจการ ซึ่งกฎกระทรวง การผลิตสุรา พ.ศ. 2565 ปัจจุบันได้มีการกำหนดให้มีโรงอุตสาหกรรมสุราขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อให้โรงอุตสาหกรรมขนาดเล็กสามารถขยายกิจการได้โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การผลิตสุราในปัจจุบันมีความเหมาะสมและเพียงพอตามมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นการกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุรา เพื่อให้ผู้ได้รับอนุญาตสามารถผลิตสุรา ทั้งการผลิตสุรา เพื่อการค้าและการผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้า สามารถผลิต สุราที่มีคุณภาพไม่เป็นอันตราย

ต่อการบริโภค มีกระบวนการผลิตและการจัดการของเสียที่ได้มาตรฐาน โดยเสียภาษีได้อย่างถูกต้อง ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นข้อกำหนดทั่วไปภายใต้หลักการของมาตรา 40 และเป็นการกำกับดูแลเพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงพอที่จำเป็น และเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ในส่วนของการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมายในประเด็นต่าง ๆ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ก่อให้เกิดประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับโดยเฉพาะ ในทางเศรษฐกิจ แต่อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตในด้านผลกระทบต่อสังคมและสุขภาพอนามัย ของประชาชน เนื่องจากการที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอาจทำให้มีการเข้าถึงสุราได้ง่าย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ในประเด็นผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) เนื่องจากมาตรา 3 ของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว กำหนดให้ ผู้ประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้า ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง การกำหนดให้อธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข อาจส่งผลให้เกิด การทุจริต (Corruption) ได้

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่ แก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 เพื่อกำหนดให้ผู้ประสงค์ผลิตสุราเฉพาะเพื่อการค้าที่ต้องขออนุญาตผลิต และกำหนดกรอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.2 เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองต้องขออนุญาตต่ออธิบดีและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีการกำหนดกรอบเนื้อหาในการออกกฎกระทรวงไว้ให้เหมาะสม ทำให้กฎกระทรวงที่ออกตามความบทบัญญัตินั้นกำหนดคุณสมบัติผู้ขออนุญาตและเงื่อนไขอื่น ที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ผู้ประสงค์ผลิตสุราเพื่อการค้ารายเล็กหรือรายย่อยไม่สามารถประกอบอาชีพตามกฎหมายได้ จึงเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ไม่คุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมเพียงพอตามมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรต้องปรับปรุงโดยกำหนดกรอบเนื้อหาของกฎกระทรวงให้เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ คือการแก้ไขเพิ่มเติมให้การผลิตสุรามีสามารถกระทำได้โดยทั่วไป แต่หากประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริตต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยต้องขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และเพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพผลิตสุราและจัดระเบียบการประกอบอาชีพผลิตสุราให้เหมาะสม จึงกำหนดกรอบเนื้อหา ของหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในกฎกระทรวงที่ต้องไม่กำหนดข้อจำกัดอันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ

นอกจากนี้ได้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ดังนี้

1 กำหนดรองรับกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 โดยให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดให้การดำเนินการออกกฎกระทรวงหรือประกาศฉบับใหม่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

2 กำหนดรองรับคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

3 กำหนดรองรับใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

2. ตารางเปรียบเทียบร่างกฎหมาย

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
มาตรา 153 ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุรา หรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง	มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา 153 ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุรา หรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง <u>เพื่อการค้า</u> ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด การขออนุญาตและออกใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ให้มีอายุ สามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต	<u>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข</u> ตามวรรคสอง ต้องไม่กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอ เกี่ยวกับ ขนาด กำลังการผลิต กำลังแรงม้า เครื่องจักร จำนวนพนักงาน หรือประเภทบุคคล ผู้มีสิทธิขออนุญาต กรณีผู้ขออนุญาตเป็นบริษัท ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องไม่กำหนด จำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ยกเว้นการกำหนด สัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ให้มีอายุ สามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต”

3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

1. กรมสรรพสามิต
2. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)
3. กรมควบคุมโรค
4. สำนักนายกรัฐมนตรี
5. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)
6. กรมการปกครอง
7. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
8. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
9. ประชาชน

4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้การผลิตสุร่าสามารถกระทำได้โดยทั่วไป แต่หากประสงค์จะผลิตสุร่าเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริตต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยต้องขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพผลิตสุร่า และจัดระเบียบการประกอบอาชีพผลิตสุร่าให้เหมาะสม และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

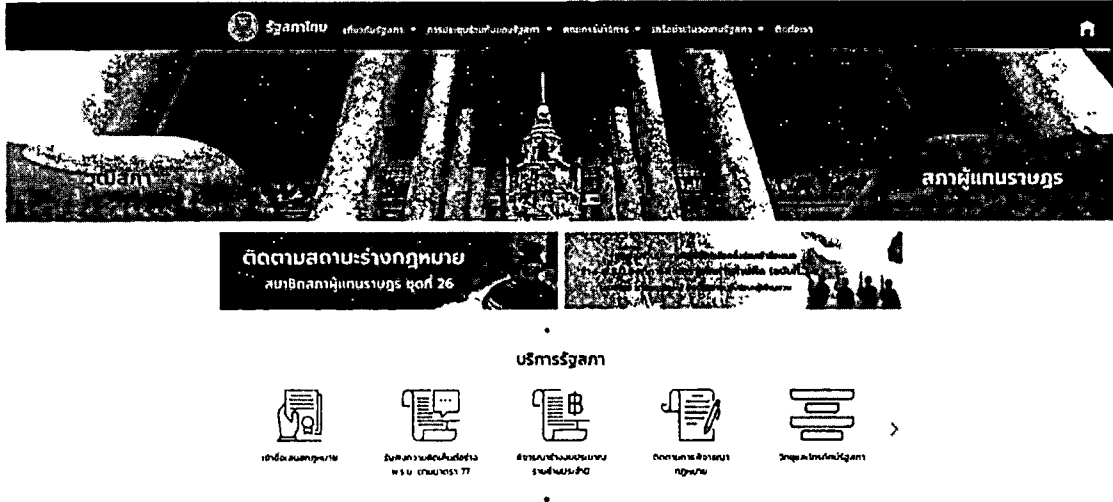
3. ท่านมีความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ใดๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้

5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

4.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน 121 วัน นับตั้งแต่วันที่ 21 สิงหาคม ถึงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2566

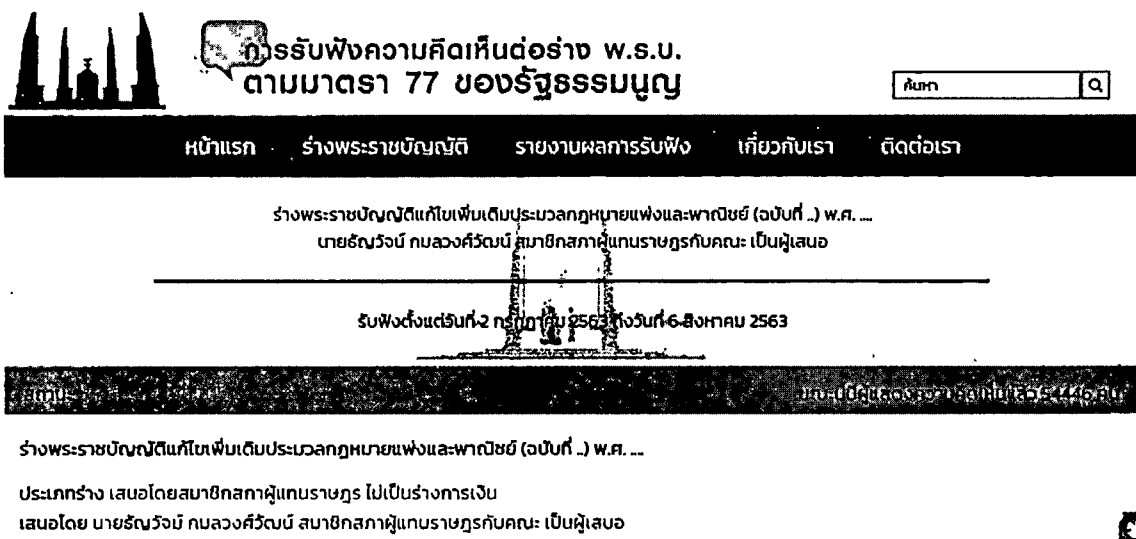
4.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน ถึงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2566

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

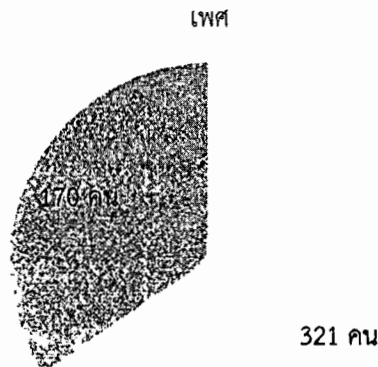
1. กรมสรรพสามิต
2. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)
3. กรมควบคุมโรค
4. สำนักนายกรัฐมนตรี
5. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
6. กรมการปกครอง
7. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
8. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

5.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

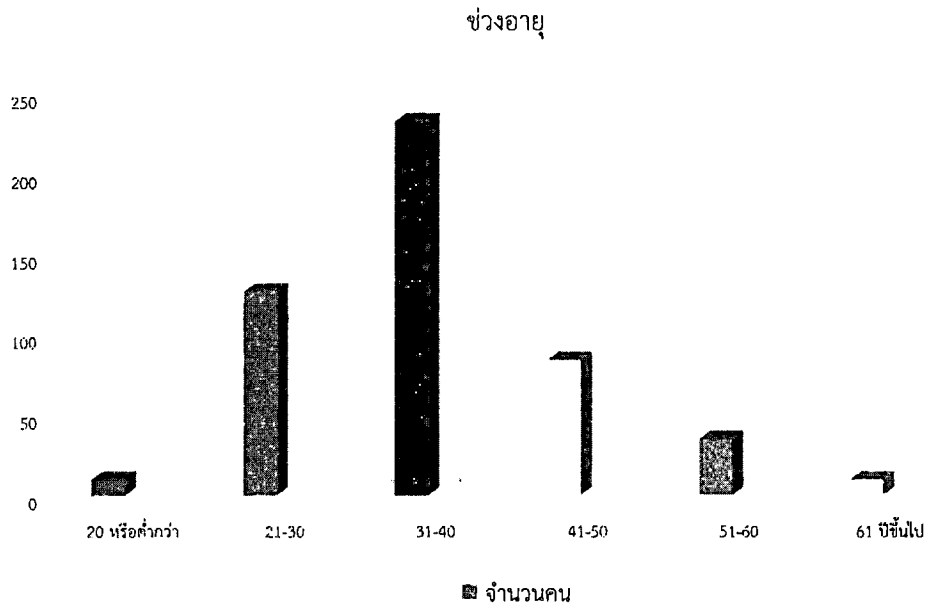
(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th มีผู้เข้าชม จำนวน 15,163 ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 502 ราย

1) เพศ

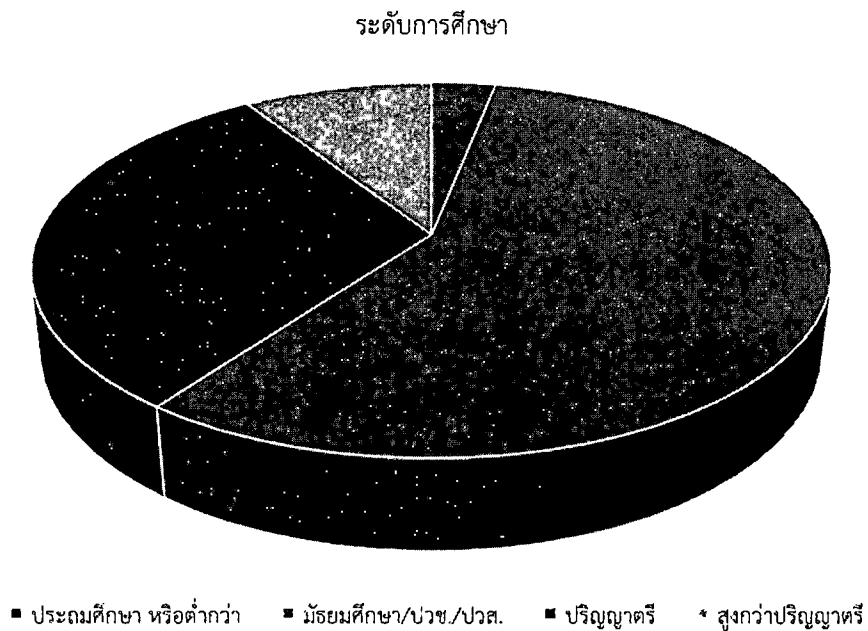

ชาย ๓๒๑ คน

2) ช่วงอายุ

3) ระดับการศึกษา

4) อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (จำนวน 111 คน)

ข้าราชการบำนาญ (จำนวน 6 คน)

ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว (จำนวน 149 คน)

เกษตรกร (จำนวน 22 คน)

รับจ้าง (จำนวน 113 คน)

นักเรียน/นักศึกษา (จำนวน 22 คน)

อื่น ๆ โปรตระบุ (จำนวน 68 คน)

5) ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด

กรมสรรพสามิต (จำนวน 170 คน)

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) (จำนวน 17 คน)

กรมควบคุมโรค (จำนวน 14 คน)

สำนักนายกรัฐมนตรี (จำนวน 7 คน)

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (จำนวน 7 คน)

กรมการปกครอง (จำนวน 13 คน)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (จำนวน 12 คน)

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (จำนวน 15 คน)

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

มีการแสดงความคิดเห็นจำนวน 4 หน่วยงาน คือ กรมสรรพสามิต สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

5.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้การผลิตสุราสามารถกระทำได้โดยทั่วไป แต่หากประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริตต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยต้องขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีผู้เห็นด้วย จำนวน 441 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 48 คน มีผู้แสดงข้อเสนอแนะจำนวน 9 คน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และไม่เห็นมีความเห็นเพิ่มเติมแต่อย่างใด (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) 2. พิจารณาแล้วไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) 3. การผลิตสุราเพื่อการค้าสุจริตสำหรับบุคคลทั่วไปเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยให้เป็นไปตามกฎหมายและภาษีสรรพสามิต ซึ่งจะเป็นการกระจายรายได้และเปิดกว้างการประกอบอาชีพที่สุจริต (เว็บไซต์) 4. เป็นการกระจายรายได้ต่อชุมชน ผู้บริโภคมีทางเลือกหลากหลายมากขึ้น เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น และทำให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้น (เว็บไซต์) 5. ช่วยลดการผูกขาด เพิ่มการแข่งขันทางการค้า ทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการบริโภคมากขึ้น (เว็บไซต์)	1. พระราชบัญญัติสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 142 ได้ให้นิยามคำว่า “สุรา” ให้หมายความรวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา แต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินศูนย์จุดห้าดีกรี โดยกฎกระทรวงการอนุญาตผลิตสุรา พ.ศ. 2560 ได้แบ่งประเภทสุรา ออกเป็น 2 ชนิด คือ 1. สุราแช่ เช่น เบียร์ และ 2. สุรากลั่น เช่น สุราขาว สุราผสม สุราสามทับ ดังนั้น หากร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. .... จะกำหนดให้การผลิตสุราสามารถกระทำได้โดยทั่วไป ซึ่งหมายถึงให้ประชาชนผลิตสุราเพื่อบริโภคกันเองโดยไม่ต้องขออนุญาต และไม่มีโทษตามกฎหมายนั้น เห็นว่า เนื่องจากสุราเป็นสินค้าบริโภคที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน และยังอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมและศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น เกิดอุบัติเหตุตามท้องถนนจนนำมาซึ่งความเสียหายทั้งต่อร่างกาย ชีวิต และ ทรัพย์สิน ก่อให้เกิดอาชญากรรม ฉกชิงวิ่งราว ช่มชู้ การทำร้ายกันในครอบครัว ตลอดจนยังเป็นสาเหตุ ในการทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่ต้องทำงานกับเครื่องจักร หรืองานที่เสี่ยงอันตราย รวมถึงยังเป็นการเพิ่มช่องทางให้เยาวชนสามารถเข้าถึงสุราได้ง่ายขึ้น แม้ในปัจจุบันจะมีกฎหมายหลายฉบับออกมาควบคุม แต่ก็ยังไม่อาจควบคุมปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หากกำหนดให้การผลิตสุราสามารถกระทำได้โดยทั่วไปก็อาจเป็นการเพิ่มความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาตามที่กล่าวมาข้างต้น ในประเด็นนี้ จึงไม่เห็นชอบด้วย (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	2. เนื่องจาก (1) การผลิตสุราไม่ว่ากรณีใด ๆ ควรอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐ เนื่องจากสุราเป็นสินค้าที่มีผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน การกำหนดให้การผลิตสุราที่มีไซ้เพื่อการค้าสามารถทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาต จะส่งผลกระทบในการกำกับดูแลของรัฐ และส่งผลเสียต่อประโยชน์สาธารณะในภาพรวม ซึ่งหากสุราที่มีไซ้เพื่อการค้าไม่เป็นสินค้าภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต จะทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากค่าธรรมเนียมนิมนต์ใบอนุญาต อีกทั้งหากสุราที่มีไซ้เพื่อการค้าไม่ต้องเสียภาษี จะเป็นการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับเกี่ยวกับภาษี ทำให้ภาษีสุราลดลงเนื่องจากปัจจุบันผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุราที่มีไซ้เพื่อการค้าและผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าต้องเสียภาษีสรรพสามิต (2) บทบัญญัติที่ห้ามมิให้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขบางประการในกฎกระทรวง จะมีผลกระทบต่อ การกำกับดูแล เพื่อประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภค และส่งผลกระทบต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและรายได้ภาษีด้วย โดยหลักการของระบบใบอนุญาตซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานว่าบุคคลมีสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ กิจกรรมหรือกระทำการบางอย่าง แต่เพื่อประโยชน์สาธารณะในด้านต่าง ๆ รัฐจำเป็นต้องเข้ามากำกับดูแล เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการกำกับดูแลด้วยระบบใบอนุญาต ถือเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ควบคุม และตรวจสอบการประกอบอุตสาหกรรมและการดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี ไม่ก่อให้เกิดช่องว่างทางกฎหมายที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการจัดเก็บรายได้ โดยจำเป็นต้องใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขต่าง ๆ ในการขอรับใบอนุญาตผลิตสุรา

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	เป็นกลไกในการกลั่นกรองผู้ที่จะเข้าสู่อุตสาหกรรมสุรา ตลอดจนการกำกับดูแลในกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับการผลิตสุราตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง เพื่อประโยชน์ สาธารณะ การบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและรายได้ภาษีของรัฐ (3) โดยทั่วไปแล้วหลักการในการกำหนดให้การผลิตสุราไม่ว่าจะเป็นการผลิตสุราที่มีไซ้เพื่อการค้า หรือเพื่อการค้าเป็นสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตเป็นสิ่งที่หลายประเทศต่างถือปฏิบัติ เมื่อเปรียบเทียบบริบทที่เป็นสากลจะพบว่า บางประเทศที่มีการผลิตสุราที่มีไซ้เพื่อการค้าโดยไม่ต้องแจ้งหรือไม่ต้องขอรับใบอนุญาต ก็มีการกำหนดมาตรการไว้เพื่อกำกับดูแลสินค้าสุรา อาทิ การกำหนดปริมาณการผลิตขั้นสูงที่สามารถผลิตได้โดยไม่ต้องขออนุญาต หรือการห้ามนำสุราที่ผลิตได้ออกจากสถานที่ผลิต ซึ่งต่างเป็นมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลที่มีความคล้ายกันหลายประเทศ แม้แต่ประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ที่เป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมสุรายังกำหนดให้ผู้ผลิตสุราต้องขอรับใบอนุญาตภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขบางประการ เช่น การกำหนดปริมาณการผลิตและคุณลักษณะของอุปกรณ์และเครื่องจักร ในการผลิตสุรา และไม่มีการออกใบอนุญาตผลิตสุราที่มีไซ้เพื่อการค้า ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีความยืดหยุ่น และเปิดโอกาสในการผลิตสุราเพื่อบริโภคในครัวเรือนได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการกำหนดให้การผลิตสุรา ทั้งเพื่อการค้าและมีไซ้เพื่อการค้าอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต จึงเป็นสิ่งจำเป็นและเหมาะสมแล้วทั้งในเชิงหลักการและการปฏิบัติ เพื่อให้สุราที่ผลิตได้มีคุณภาพ เนื่องจากการผลิตสุราเป็นกระบวนการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคได้ (กรมสรรพสามิต)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	3. อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ดื่มสุรา และส่งผลไปยังบุคคลอื่น เช่น ดื่มสุรามึนเมา แล้วก่อเหตุรุนแรงหรืออาชญากรรม เพิ่มโอกาส การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน เพิ่มปัญหาทางสังคม เป็นต้น (เว็บไซต์) 4. เมื่อผลิตสุราได้ ในอนาคตจะกลายเป็น การค้าขาย จะทำให้ผู้ผลิตทำผิดกฎหมาย และเกิดปัญหาอีกหลายประการ (เว็บไซต์) 5. การผลิตสุราต้องไม่ใช่คำว่า สามารถ ทำได้โดยทั่วไป เพราะเป็นการยอมรับว่าสารเสพติด เป็นเรื่องเสรี เหมือนปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นมาแล้ว (เว็บไซต์) 6. อาจไม่สามารถควบคุมการผลิตสุรา ได้อย่างแท้จริง ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่สามารถ หยุดการลักลอบกระทำผิดได้ จะทำให้มีสุราเถื่อน จำหน่ายในท้องตลาดมากมาย และเป็นการมอมเมา ประชาชน รวมทั้งเด็ก เยาวชน จะเข้าถึงสุราเถื่อน ได้อย่างรวดเร็ว (เว็บไซต์)

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การผลิตสุราถ้าสามารถกระทำได้โดยทั่วไป เพื่อให้เกิดการแข่งขันของผู้ประกอบการ รายย่อยสามารถมีพื้นที่ในการผลิต เพื่อแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ อาจช่วยลดความเหลื่อมล้ำ ทางเศรษฐกิจได้ แต่หากประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริต จำเป็นต้อง อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นผลดีต่อการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และภาษีที่เกี่ยวข้องกับสุราอันถือเป็น รายได้หลักของกรมสรรพสามิต ในการนำมาพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ ต้องมีการกำหนดแผน หรือแนวทางที่ชัดเจนในการออกกฎหมายลำดับรอง ใดๆก็ตาม แม้กฎหมายจะบัญญัติให้ประชาชน มีเสรีในการผลิต แต่ก็ต้องเป็นการเปิดเสรีที่อยู่ในขอบเขตที่สามารถตรวจสอบได้ ทั้งปริมาณการผลิต ไม่ให้มากเกินไปเป็นเหตุให้เกิดปัญหาสินค้าล้นตลาด และคุณภาพของสุราควรจะมีการผลิตมาจากผู้ที่มี ความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ผ่านการอบรมหรือมีสูตรในการผลิตที่ชัดเจน เพื่อป้องกันปัญหา ที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภค อีกทั้ง ควรกำหนดวิธีในการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าสู่การผลิต ที่ไม่ใช่หลักสูตรที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา รวมถึงแนวทางป้องกันการเกิดนักดื่มหน้าใหม่ที่ยังอยู่ในวัยเด็ก และเยาวชน (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่กำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพผลิตสุราและจัดระเบียบการประกอบอาชีพผลิตสุราให้เหมาะสม และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด มีผู้เห็นด้วยจำนวน 461 และมีผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 36 คน มีผู้แสดงข้อเสนอแนะ จำนวน 2 คน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และไม่เห็นความเห็นเพิ่มเติมแต่อย่างใด (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) 2. พิจารณาแล้วไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) 3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 40 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพ ในการประกอบอาชีพ ดังนั้น การที่บุคคลใดก็ตามมีความรู้และศักยภาพในการผลิตสุราก็มีเหตุอันสมควร ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สามารถประกอบอาชีพได้ภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้การค้าสุราไม่ถูกผูกขาดจากผู้ผลิตรายใหญ่ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการรวมตัวกันในชุมชน และนำผลผลิตที่ได้จากชุมชนมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสุราซึ่งเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนได้อีกทางหนึ่งด้วย ดังนั้น การกำหนดในลักษณะดังกล่าวจึงเห็นชอบด้วย (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) 4. สร้างอาชีพ ลดการผูกขาดจากกลุ่มนายทุนใหญ่ และส่งเสริมการประกอบอาชีพสุจริต (เว็บไซต์) 5. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยได้แสดงถึงศักยภาพ และสามารถต่อยอดเพิ่มมูลค่า และรายได้ธุรกิจในอนาคต (เว็บไซต์)	1. ไม่เห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากคุณลักษณะของสินค้าสุรามีความแตกต่างจากสินค้าทั่วไปที่ผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากกลไกการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพสูงสุด สุราเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดภาวะโรคต่าง ๆ อุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร รัฐจะใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อลดการบริโภคสินค้าสุราหรือควบคุมให้สุรามีคุณภาพมาตรฐาน เช่น มาตรการทางภาษีและการควบคุมคุณภาพ แต่ก็ต้องสร้างสมดุลระหว่างการคุ้มครองผู้บริโภคและการส่งเสริมอุตสาหกรรมให้เหมาะสม โดยบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ห้ามกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับขนาด กำลังการผลิต กำลังแรงม้าเครื่องจักร จำนวนพนักงาน และอื่น ๆ จะทำให้รัฐไม่มีเครื่องมือสำหรับใช้ในการจัดระเบียบการประกอบอาชีพ กำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานสุรา และการบริหารการจัดเก็บภาษีได้ ตัวอย่างเช่น การห้ามกำหนดขนาดจะทำให้รัฐไม่สามารถแบ่งประเภทของโรงอุตสาหกรรมผลิตสุราเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ที่มีการกำกับดูแลและการบริหารการจัดเก็บภาษีที่แตกต่างกันได้ รวมทั้งรัฐจะไม่สามารถให้สิทธิประโยชน์บางประการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการรายเล็กด้วย เช่น การกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตของโรงอุตสาหกรรมผลิตสุราขนาดเล็กให้เหมาะสมกับขนาดของกิจการ ซึ่งกฎกระทรวงการผลิตสุรา พ.ศ. 2565 ปัจจุบันได้มีการกำหนดให้มีโรงอุตสาหกรรมสุราขนาดเล็ก

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อให้โรงอุตสาหกรรมขนาดเล็กสามารถขยายกิจการได้โดยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข การผลิตสุราในปัจจุบันมีความเหมาะสมและเพียงพอตามมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นการกำหนดคุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุรา เพื่อให้ผู้ได้รับอนุญาตสามารถผลิตสุรา ทั้งการผลิตสุราเพื่อการค้าและการผลิตสุราที่ไม่ใช่เพื่อการค้า สามารถผลิต สุราที่มีคุณภาพไม่เป็นอันตรายต่อการบริโภค มีกระบวนการผลิต และการจัดการของเสียที่ได้มาตรฐาน โดยเสียภาษีได้อย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นข้อกำหนดทั่วไปภายใต้หลักการของมาตรา 40 และเป็นการกำกับดูแลเพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงพอที่จำเป็น และเพื่อประโยชน์สาธารณะ (กรมสรรพสามิต) 2. สุรา ไม่ใช่สิ่งที่ดีควรส่งเสริมให้ใครก็ได้ดำเนินการ เพราะจะกลายเป็นส่งเสริมให้คนทั่วไป โดยเฉพาะเยาวชน เข้าถึงสิ่งมีนเมาได้ง่ายขึ้น (เว็บไซต์)

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การผลิตสุราถ้าสามารถกระทำได้โดยทั่วไป เพื่อให้เกิดการแข่งขันของผู้ประกอบการรายย่อยสามารถมีพื้นที่ในการผลิต เพื่อแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ อาจช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจได้ แต่หากประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริต จำเป็นต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นผลดีต่อการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และภาษีที่เกี่ยวข้องกับสุราอันถือเป็นรายได้หลักของกรมสรรพสามิต ในการนำมาพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ ต้องมีการกำหนดแผนหรือแนวทางที่ชัดเจนในการออกกฎหมายลำดับรอง ใดๆก็ดี แม้กฎหมายจะบัญญัติให้ประชาชนมีเสรีในการผลิต แต่ก็ต้องเป็นการเปิดเสรีที่อยู่ในขอบเขตที่สามารถตรวจสอบได้ ทั้งปริมาณการผลิตไม่ให้มากเกินไปเป็นเหตุให้เกิดปัญหาสินค้าล้นตลาด และคุณภาพของสุราควรจะมีการผลิตมาจากผู้ที่มี

ความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ผ่านการอบรมหรือมีสูตรในการผลิตที่ชัดเจน เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภค อีกทั้ง ควรกำหนดวิธีการในการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าสู่การผลิตที่ไม่ใช่หลักสูตรที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา รวมถึงแนวทางป้องกันการเกิดนักดื่มหน้าใหม่ที่ยังอยู่ในวัยเด็กและเยาวชน (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

3. ท่านมีความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ใดๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

1) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. .... มีหลักการสำคัญ เพื่อให้ผู้ประสงค์ผลิตสุราเฉพาะเพื่อการค้าที่ต้องขออนุญาตผลิต และกำหนดกรอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าอย่างเหมาะสม โดยต้องไม่กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอเกี่ยวกับขนาด กำลังการผลิต กำลังแรงม้า เครื่องจักร จำนวนพนักงาน หรือประเภทบุคคลผู้มีสิทธิขออนุญาต และกรณีผู้ขออนุญาตเป็นบริษัทซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องไม่กำหนดจำนวนจดทะเบียนขั้นต่ำ ยกเว้นการกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย ซึ่งหลักการดังกล่าวจะเป็นการลดการผูกขาดของผู้ผลิตรายใหญ่ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตรายย่อยสามารถเข้าสู่ตลาดการผลิตสุราได้ง่ายขึ้น และจะก่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้ทางภาษีให้กับรัฐบาลอีกด้วย ดังนั้น จึงเห็นชอบในหลักการของการลดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าว (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)

2) ไม่จำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 เนื่องจากเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ในกฎหมายลำดับรอง ซึ่งกรมสรรพสามิตได้ปรับปรุงกฎกระทรวงการผลิตสุรา เมื่อปี พ.ศ. 2565 เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบอุตสาหกรรมสุรา โดยลดข้อจำกัดในการขออนุญาตผลิตสุราให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของอุตสาหกรรมการผลิตสุรา และยังคงหลักการสำคัญ ในเชิงประโยชน์ของรัฐในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีและการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการผลิตสุราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกฎกระทรวงดังกล่าวได้ปรับปรุงให้มีใบอนุญาตผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้า ซึ่งการปรับปรุงดังกล่าวเป็นพัฒนาการของหลักเกณฑ์การผลิตสุราที่มีลักษณะผ่อนคลายน้อยกว่ามาก โดยเฉพาะหากเทียบกับประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ จะเห็นได้ว่าทั้ง ๒ ประเทศนี้ไม่อนุญาตให้มีการผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้า รวมทั้งในกรณีของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการผลิตสุราก็มีความเข้มงวดมากกว่าประเทศไทย ตัวอย่างเช่นการผลิตสุราของประเทศญี่ปุ่น จะกำหนดปริมาณการผลิตที่ต้องชำระภาษีไว้ อาทิ ปริมาณการผลิตสาเก ขั้นต่ำ 60,000 ลิตรต่อปี โดยหากผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตสุราไม่สามารถผลิตสุราได้ตามปริมาณดังกล่าว หน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตผลิตสุรามีสิทธิในการเพิกถอนใบอนุญาตได้ และในกรณีประเทศเกาหลีใต้ก็ได้กำหนดให้โรงอุตสาหกรรมผลิตสุราจะต้องมีขนาดของอุปกรณ์การผลิตตามที่กฎหมายกำหนด และยังกำหนดให้ต้องมีห้องทดสอบสุราที่มีเครื่องมือในการทดสอบคุณภาพสุราด้วย และยังมีข้อกำหนดด้านการพิจารณาพื้นที่ของโรงอุตสาหกรรมผลิตสุราให้มีการกระจุกตัวมากจนเกินไป เพื่อบริหารอุปสงค์และอุปทานของสุราในตลาด ซึ่งประเทศไทยมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในลักษณะนี้ไว้ อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขในการผลิตสุราสามารถทำได้โดยการแก้ไขกฎกระทรวงซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรอง ซึ่งจะมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับ

สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ พร้อมกับยังคงไว้ประโยชน์ของรัฐและสาธารณะ (กรมสรรพสามิต)

3) ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เข้าข่ายเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงิน ตามมาตรา 134 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เนื่องจากการกำหนดให้การผลิตสุราเพื่อการค้าเท่านั้นที่ตั้งอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต จะส่งผลให้ รัฐเสียรายได้จากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตผลิตสุราที่มีใช้เพื่อการค้าและรายได้จากภาษีสุราดังกล่าว รวมทั้งการห้ามมิให้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขบางประการที่เกี่ยวข้องกับการขอรับใบอนุญาต ผลิตสุราจะส่งผลกระทบต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีของรัฐซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงระเบียบข้อบังคับ อันเกี่ยวกับภาษี (กรมสรรพสามิต)

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

1. ความเป็นมาสภาพปัญหาความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุรา หรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองต้องขออนุญาตต่ออธิบดีและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีการกำหนดกรอบเนื้อหา ในการออกกฎกระทรวงไว้ให้เหมาะสม ทำให้กฎกระทรวงที่ออกตามความบทบัญญัตินั้นกำหนดคุณสมบัติ ผู้ขออนุญาตและเงื่อนไขอื่น ที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ผู้ประสงค์ผลิตสุรา เพื่อการค้ารายเล็กหรือรายย่อย ไม่สามารถประกอบอาชีพตามกฎหมายได้ จึงเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ไม่คุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมเพียงพอตามมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงสมควรต้องปรับปรุงโดยกำหนดกรอบเนื้อหาของกฎกระทรวง ให้เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

“มาตรา 40 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

การจำเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย ที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกัน หรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ เพียงเท่าที่จำเป็น หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น

การตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพตามวรรคสอง ต้องไม่มีลักษณะ เป็นการเลือกปฏิบัติ หรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา”

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

1. เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

การผลิตเบียร์-สุราหมักจากข้าว ไวน์ การหมักจากพืชพรรณผลไม้ต่าง ๆ ร่างพระราชบัญญัตินี้จะทำให้สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และจะช่วยให้ท้องถิ่น ได้แสดงศักยภาพและความสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดนักปรุงสุราจากพื้นที่ต่างๆ สามารถคิดค้นวิธีการ ของตัวเองในการสร้างสรรค์สินค้าเกษตรให้เป็นสินค้ามูลค่าสูงให้ผู้บริโภคได้มีตัวเลือก ทำให้เกษตรกร มีรายได้มากขึ้น

2. กระตุ้นการท่องเที่ยว

ไม่เพียงแต่รายได้จากสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น การผลิตสุราในท้องถิ่นจะทำให้ แต่ละท้องถิ่นดึงเอกลักษณ์ของตนเองออกมา สามารถสร้างเรื่องราวเพื่อเรียนรู้และทำความรู้จักท้องถิ่น ต่าง ๆ ซึ่งจะกระจายความน่าค้นหาของประเทศไทยไปสู่พื้นที่ต่างๆ

ตัวอย่างเช่น จ.แพร่ จะไม่ใช่เพียง “เมืองรอง” ที่รอคอยนักท่องเที่ยว แต่จะกลายเป็นแหล่งผลิตสุราที่มีชื่อเสียง สร้างรายได้แก่ท้องถิ่น เป็นต้น

3. กระจายรายได้ให้ผู้ประกอบการรายย่อย

ในตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขนาดเท่ากัน ประมาณ 400,000 ล้านบาท/ปี ประเทศญี่ปุ่นมีผู้ประกอบการมากกว่า 20,000 ราย ในขณะที่ไทยมีบริษัทรายใหญ่เพียงไม่กี่บริษัทเท่านั้น แสดงให้เห็นถึงการผูกขาดทางอำนาจของกลุ่มทุนในประเทศ ดังนั้น หากสามารถกระจายผลประโยชน์จากมูลค่าทางเศรษฐกิจเหล่านี้ไปสู่รายย่อย จะเป็นการเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้เติบโตได้

4. ลดการผูกขาดภายในประเทศ

แสดงให้เห็นว่าประชาชนสามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอำนาจ โดยเฉพาะลดอำนาจการผูกขาดกลุ่มทุนได้ ผ่านกลไกการตรากฎหมายตามระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติบุคคลที่ได้รับประโยชน์และผลประโยชน์ได้มากที่สุดคือประชาชน และผู้ประกอบการรายย่อยที่ร่วมกันสร้างประเทศที่มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เพื่อให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- 1) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560
- 2) พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551
- 3) พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. 2522

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

สร้างโอกาสในการบริโภคสินค้าที่หลากหลายและราคาไม่สูงเกินสมควร รวมทั้งเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรได้ โดยสามารถนำข้าวหรือผลไม้ประจำฤดูกาลมาแปรรูปเป็นสุราเพิ่มมูลค่าทางการตลาด ทั้งยังเป็นการเปิดช่องทางการส่งออก โดยใช้ประโยชน์จากรสชาติและวัตถุดิบในประเทศที่สามารถสร้างอัตลักษณ์แห่งสินค้าได้แข็งแกร่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างอาชีพและส่งเสริมอุตสาหกรรมแห่งชุมชนอีกด้วย ดังนั้น การมีกฎหมายที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยได้เข้ามาในตลาดจะก่อให้เกิดผลดีในการลดการผูกขาด และยังช่วยกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีมูลค่ามากในแต่ละปีให้เกิดแก่สังคมโดยรวมแทนที่จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ค้ารายใหญ่บางกลุ่มเท่านั้น

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจจะส่งผลให้มีผู้ดื่มสุราเพิ่มมากขึ้น อัตราการบริโภคแอลกอฮอล์ของคนไทยก็จะเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจร ปัญหาผู้มีเมามาอาละวาด เป็นต้น

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจจะส่งผลให้มีผู้ดื่มสุราเพิ่มมากขึ้น การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสุราเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต เมื่อดื่มแล้วจะทำให้เกิดผลต่อระบบประสาทอย่างเช่น เสียการทรงตัว พุดไม่ชัด และที่รุนแรงคือหมดสติ หลังจากดื่มสุราเข้าไปปริมาณหนึ่ง ทำให้ร่างกายจิตใจและพฤติกรรมผิดปกติ ความสามารถในการทำหน้าที่ต่าง ๆ บกพร่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการขับขี่ยานพาหนะก่อให้เกิดปัญหาทั้งต่อผู้ดื่มเอง ครอบครัว และสังคม

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบอนุมัติ อนุญาต

มี ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

มี ไม่มี

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง

มี ไม่มี

ร่างมาตรา 3 ของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ให้ยกเลิกความในมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 153 ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้า ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

การขออนุญาตและออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามวรรคสอง ต้องไม่กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอเกี่ยวกับ ขนาด กำลังการผลิต กำลังแรงม้าเครื่องจักร จำนวนพนักงาน หรือประเภทบุคคลผู้มีสิทธิขออนุญาต กรณีผู้ขออนุญาตเป็นบริษัทซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องไม่กำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ยกเว้นการกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย

ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรา này ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต”

บทวิเคราะห์

1. มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรองหรือไม่

มี ไม่มี

2. มีการใช้ดุลพินิจในการกำหนดให้มีกฎหมายลำดับรอง หรือไม่

มี ไม่มี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม : มาตรา 3 ของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ผู้ประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้า ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง การกำหนดให้อธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ได้

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

มี ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือซ้ำซ้อน หรือขัดกัน

มี ไม่มี

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

มี ไม่มี

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

ร่างกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้ประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้า ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยการขออนุญาตและออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

9. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

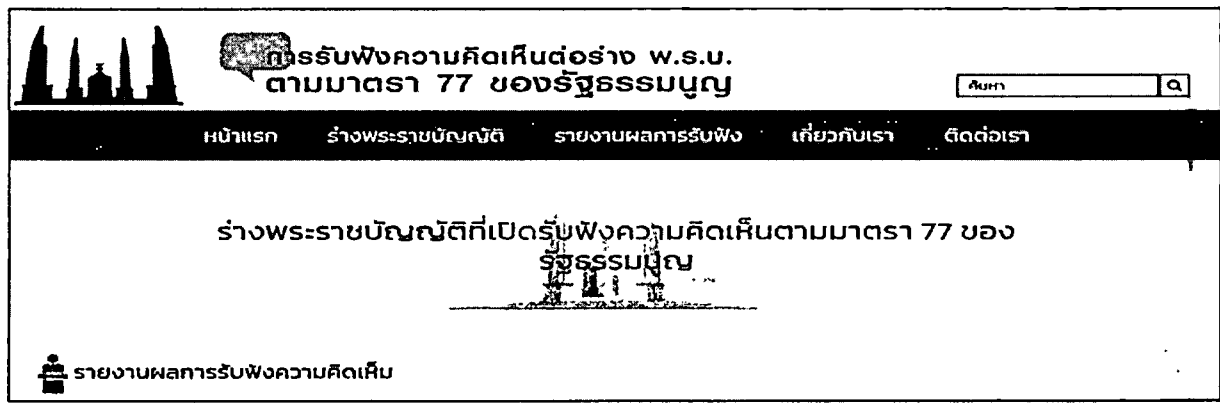
โทษทางปกครอง

โทษปรับเป็นพินัย

โทษอุปรกรณ์

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบ อันเกิดจากร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผย
รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย
ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม ๒๕๖๖

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผล
การวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

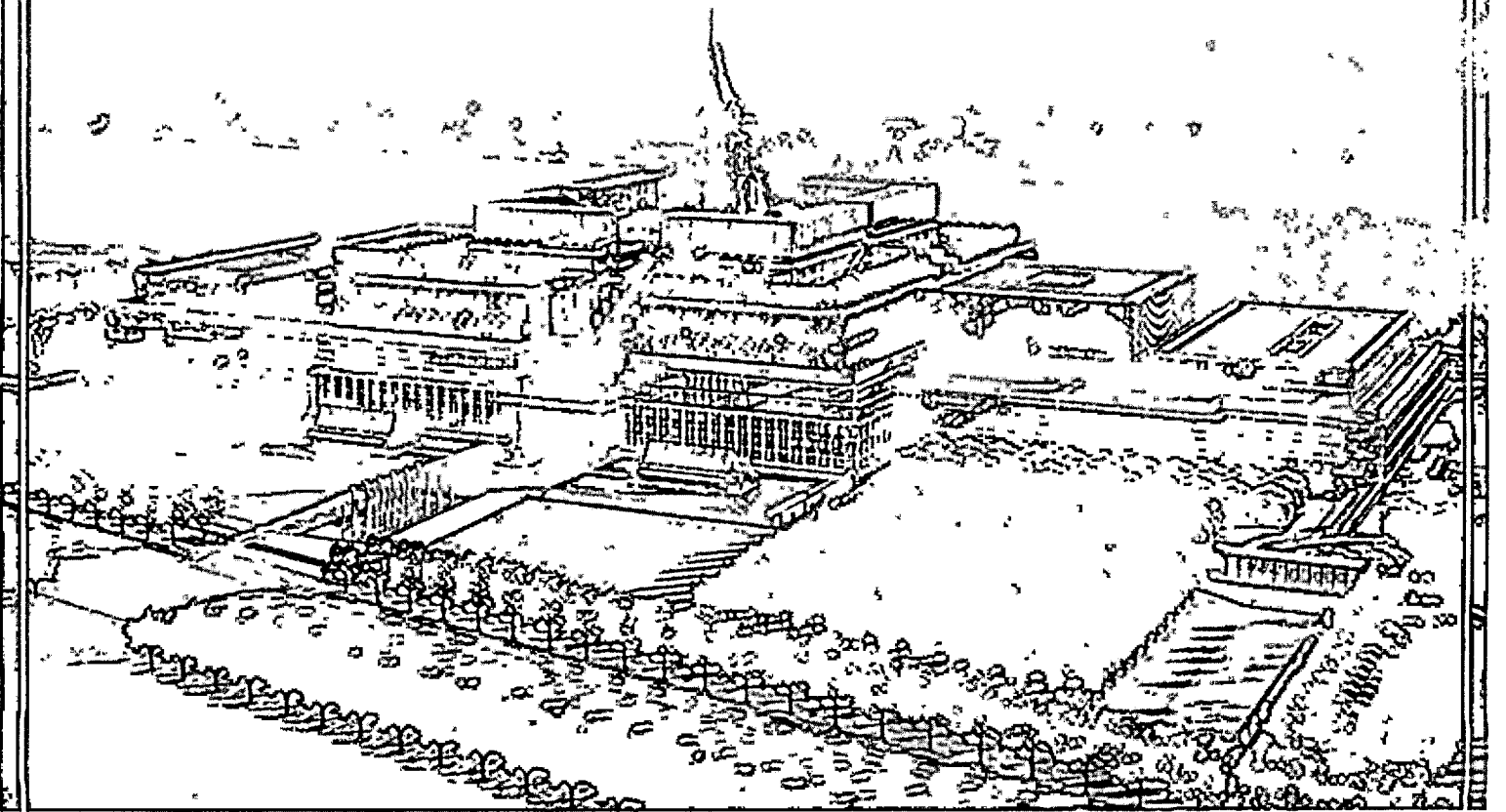
ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
 และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
 ร่างพระราชบัญญัติกาสิโนเสรี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 นายแพทย์พิภพ ลีประจักษ์ สภาวิชาชีพสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดให้ผู้ประสงค์ผลิตสุราเฉพาะเพื่อการค้าที่ต้องขออนุญาตผลิต และกำหนดกรอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓)

๒.๒ เหตุผล

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ ได้กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองต้องยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีการกำหนดกรอบเนื้อหาในการออกกฎกระทรวงไว้ให้เหมาะสม ทำให้กฎกระทรวงที่ออกตามความบัญญัตินั้นกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตและเงื่อนไขอื่นที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรกว่าเหตุ ผู้ประสงค์ผลิตสุราเพื่อการค้ารายเล็กหรือรายย่อยไม่สามารถประกอบอาชีพตามกฎหมายได้ จึงเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ไม่คุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมเพียงพอตามมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สมควรต้องปรับปรุงโดยกำหนดกรอบเนื้อหาของกฎกระทรวงให้เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา ๑๕๓ ของพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้การผลิตสุรามีสามารถกระทำได้โดยทั่วไป แต่หากประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริตต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยต้องขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และเพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพผลิตสุราและจัดระเบียบการประกอบอาชีพผลิตสุราให้เหมาะสม จึงกำหนดกรอบเนื้อหาของหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในกฎกระทรวงที่ต้องไม่กำหนดข้อจำกัดอันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ (ร่างมาตรา ๓)

๑.๒ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ ร่างพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดให้การดำเนินการออกกฎกระทรวง หรือประกาศฉบับใหม่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

๑.๓ กำหนดรองรับคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้ผู้อนุญาตสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๕)

๑.๔ กำหนดรองรับใบอนุญาตที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๖)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

- ๒.๑ ผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายสุราเพื่อการค้า
- ๒.๒ ผู้ประกอบการร้านอาหาร
- ๒.๓ ประชาชนทั่วไปที่บริโภคสุรา
- ๒.๔ กรมสรรพสามิต

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้การผลิตสุราเพื่อการบริโภคสามารถกระทำได้โดยทั่วไป

๓.๒ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตผลิตสุรา เพื่อการค้าที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตฯ เกี่ยวกับขนาดกำลังการผลิต กำลังแรงม้าเครื่องจักร จำนวนพนักงาน หรือ ประเภทบุคคลผู้มีสิทธิขออนุญาต

๓.๓ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตผลิตสุรา เพื่อการค้าที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีของผู้ขออนุญาตฯ เป็นบริษัทซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ไม่ควรมีการกำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ยกเว้นการกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย

๓.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา จำนวน ๖๕ วัน นับจากวันขึ้นเว็บไซต์ ถึงวันปิดการรับฟัง

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง (ไม่มี)

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๒,๑๑๙ ราย

ประกอบด้วย

- (๑) กลุ่มผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายสุราเพื่อการค้า จำนวน 24 คน
- (๒) ผู้ประกอบการร้านอาหาร จำนวน ๕๒ คน
- (๓) ประชาชนทั่วไปที่บริโภคสุรา จำนวน ๕๐๖ คน
- (๔) ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑,๕๘๔ คน
- (๕) กรมสรรพสามิต จำนวน ๗ คน

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

สามารถสรุปได้เป็นรายประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้การผลิตสุราเพื่อการบริโภคสามารถกระทำ

ได้โดยทั่วไป

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- การผลิตสุราโดยชุมชนเป็นเรื่องของภูมิปัญญาตลอดจนสินค้าปราศจากสารปนเปื้อนจากกระบวนการทางทางอุตสาหกรรม - ช่วยส่งเสริมธุรกิจ SMEs - ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรี เท่าเทียม และเป็นธรรม ไม่เป็นการกีดกันทางการค้า - เป็นทางเลือกที่หลากหลายให้แก่ผู้บริโภค - เป็นการสร้างอาชีพให้แก่ประชาชน และเกิดรายได้ - เป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนและผู้ประกอบการรายย่อย ไม่ผูกขาดที่นายทุนเพียงผู้เดียว - สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศ กระตุ้นเศรษฐกิจ	- การตรวจสอบความปลอดภัยจะกระทำได้ยาก ควรอนุญาตเฉพาะผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของรัฐบาล - ควรมีการควบคุมเพื่อคุณภาพ - หากเปิดให้มีการผลิตสุราเสรี จะทำให้การดื่มสุราสะดวกกว่าเดิม และอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม - หากไม่มีการควบคุม อาจทำให้การผลิตสุราเกิดการผิดพลาดและเป็นอันตรายต่อสุขภาพ - เป็นการสร้างมาตรฐานและข้อกำหนดการบริโภคเนื่องจากอดีตที่ผ่านมาเคยมีกรณีตัวอย่างต้มเหล้าต้มเองแล้วเจ็บป่วย - การเปิดเสรีทำให้ขาดการควบคุม

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตฯ เกี่ยวกับขนาดกำลังการผลิต กำลังแรงม้าเครื่องจักร จำนวนพนักงาน หรือ ประเภทบุคคลผู้มีสิทธิขออนุญาต

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในปัจจุบัน มีลักษณะเป็นการกีดกันทางการค้าและไม่เป็นธรรมต่อผู้ผลิตรายย่อยซึ่งมีทุนทรัพย์น้อย - การเปิดเสรีจะช่วยให้ผู้บริโภคได้บริโภคในราคาที่ถูกลง - การกำหนดกำลังการผลิตเป็นการปิดกั้นผู้ประกอบการรายย่อย ไม่สนับสนุนธุรกิจ SMEs และทำให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนรายใหญ่ได้ประโยชน์เพียงฝ่ายเดียว - ไม่ควรกำหนดกำลังการผลิต เนื่องจากรัฐสามารถตรวจสอบความปลอดภัยของเครื่องมือในการผลิตได้ - กำลังการผลิตไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ - ควรใช้คุณภาพเป็นเกณฑ์ ไม่ใช่กำลังการผลิต เช่น การตรวจห้องแล็บ - เป็นการลดการผูกขาดทางการค้า	- ควรมีการกำหนดในรายละเอียด เนื่องจากเป็นกระบวนการควบคุมและตรวจสอบ และเป็นการตรวจสอบเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีของรัฐ

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตฯ เป็นบริษัทซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ไม่ควรมีการกำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ยกเว้นการกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- การกำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำเป็นการปิดโอกาสของผู้ประกอบการรายย่อยหรือรายเล็ก - การกำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำเป็นการกีดกันศักยภาพในการผลิตสุราของประชาชน - ทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยเสียเปรียบ - เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความสามารถ และต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง	- เห็นด้วยกับการกำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ เนื่องจากเป็นการแสดงความประสงค์ในการผลิตเพื่อจำหน่าย แต่ควรปรับลดให้เหมาะสม ไม่สูงจนเกินไป - ไม่ควรกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย

๕.๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑) อุตสาหกรรมสุราเป็นภาคการผลิต (real sector) ภาคหนึ่งที่มีความสำคัญในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทย และเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในการสร้างกำไรอย่างสูงตลอดมา เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ผูกขาดภายใต้ระบบสัมปทานของรัฐ ส่งผลให้ผู้ได้รับสัมปทานมีอำนาจผูกขาดทั้งการกำหนดราคาสินค้าและปริมาณสินค้า ที่สำคัญธุรกิจสุราก็เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐจากการจัดเก็บภาษี โดยในอดีตที่ผ่านมารัฐบาลมีนโยบายผูกขาดการผลิตสุราโดยกรมสรรพสามิตและกรมโรงงานอุตสาหกรรม ต่อมารัฐได้โอนอำนาจผูกขาดการผลิตและการขายสุราให้แก่เอกชนโดยที่รัฐได้รับผลตอบแทนจากส่วนแบ่งรายได้ของเอกชนผู้รับสัมปทาน ระบบสัมปทานดังกล่าวทำให้กลุ่มทุนได้รับผลประโยชน์และกลายเป็นธุรกิจขนาดใหญ่

๒) การทำสุราชุมชนถือเป็นอุตสาหกรรมเกษตรซึ่งสอดคล้องกับอาชีพหลักของคนไทย การกำหนดให้การผลิตสุราเพื่อการบริโภคสามารถกระทำได้โดยทั่วไป ตลอดจนการไม่ระบุขนาดกำลังการผลิต กำลังแรงม้าเครื่องจักร หรือจำนวนพนักงาน จะเป็นการส่งเสริมให้เกิดธุรกิจ OTOP ภายในประเทศ และนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่การส่งออกดังเช่นประเทศเยอรมนี ฝรั่งเศส และอิตาลี เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมธุรกิจ Start up ให้เกิดขึ้นในประเทศไทย เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางโอกาสและอาชีพ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ ซึ่งผู้ประกอบการรายย่อยจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทักษะและเทคนิคต่าง ๆ ตลอดจนนวัตกรรมมาใช้ในการแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ มิฉะนั้น ก็จะมีอาจแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ในที่สุด

๓) ควรมีกฎหมายควบคุม แต่การกำหนดมาตรฐานการผลิตควรมีลักษณะที่สมเหตุสมผล ควรลดจำนวนทุนจดทะเบียนลง ลดกำลังการผลิตลง เพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถแข่งขันได้

๔) การขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าควรแยกรายละเอียดให้ชัดเจน อาทิ ประเภทของสุราที่จะผลิต สัดส่วนของแอลกอฮอล์

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ ได้กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองต้องยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีการกำหนดกรอบเนื้อหาในการออกกฎกระทรวงไว้ให้เหมาะสม ทำให้กฎกระทรวงที่ออกตามความบัญญัตินั้นกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตและเงื่อนไขอื่นที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรกว่าเหตุ ผู้ประสงค์ผลิตสุราเพื่อการค้ารายเล็กหรือรายย่อยไม่สามารถประกอบอาชีพตามกฎหมายได้ จึงเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ไม่คุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมเพียงพอตามมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สมควรต้องปรับปรุงโดยกำหนดกรอบเนื้อหาของกฎกระทรวงให้เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑

มาตรา ๔๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกันหรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงพอที่จำเป็นหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น

การตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพตามวรรคสอง ต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการการศึกษาของสถาบันการศึกษา

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ใน ครอบครอง

ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตตามที่เสนอนี้จะช่วยให้เกิดการสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและชุมชน เป็นการส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถและการแข่งขันที่เป็นธรรมสร้างความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำและการผูกขาดของนายทุน

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การปิดกั้นการทำธุรกิจผลิตสุราของผู้มีทุนทรัพย์น้อย ผู้ประกอบการรายเล็ก และผูกขาดอุตสาหกรรมสุราให้กับกลุ่มทุนขนาดใหญ่ในการตั้งโรงงานผลิตสุรา ผูกขาดการผลิตสุราอย่างเสรี กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตที่ตราขึ้นถูกมองว่าเป็นการเอื้อให้เกิดการผูกขาดในธุรกิจการผลิตสุราแก่กลุ่มทุนขนาดใหญ่ ส่งผลให้เกิดการผูกขาดทางเศรษฐกิจในที่สุด ทั้งนี้ การผูกขาดถือเป็นช่องทางในการแสวงหากำไร “ทางลัด” ของธุรกิจ เนื่องจากธุรกิจที่มีอำนาจผูกขาดสามารถสร้างกำไรได้ง่ายด้วยวิธีการขึ้นราคาสินค้าหรือค่าบริการ โดยที่ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญแก่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้เหนือคู่แข่ง ธุรกิจที่

มีอำนาจผูกขาดในตลาดนั้นย่อมได้เปรียบคู่แข่งในการครอบครองส่วนแบ่งตลาด ดังนั้น หากภาครัฐไม่เข้ามาแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันการผูกขาดในภาคธุรกิจแล้ว การถ่ายโอนกำไรดังกล่าวอย่างต่อเนื่องย่อมนำไปสู่การสะสมทุนของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งนับวันจะยิ่งมีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจมากขึ้น และเมื่อกลุ่มทุนผูกขาดเหล่านี้สามารถเข้ามาครอบงำกลไกของภาครัฐได้ ผู้บริโภคและธุรกิจขนาดเล็กก็จะไม่สามารถแข่งขันในตลาดได้

อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้การผลิตสุราเพื่อการบริโภคสามารถกระทำได้โดยทั่วไป อาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการธุรกิจผลิตสุราขนาดใหญ่ ทำให้รายได้ลดลง และส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีของภาครัฐที่ลดลงตามมาด้วย

ผลกระทบต่อสังคม

อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้การผลิตสุราเพื่อการบริโภคสามารถกระทำได้โดยทั่วไป การไม่กำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตฯ เกี่ยวกับขนาดกำลังการผลิต กำลังแรงม้าเครื่องจักร จำนวนพนักงาน หรือ ประเภทบุคคลผู้มีสิทธิขออนุญาต หรือการไม่กำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำนั้น จะส่งผลให้เกิดการผลิตสุราและบริโภคอย่างเสรี ซึ่งทำให้ยากต่อการควบคุม และอาจส่งผลกระทบต่อสังคมในแง่ของสุขภาพและอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพตามมาได้ เนื่องจากจะทำให้สุรามีต้นทุนต่ำและราคาถูก ทำให้การเข้าถึงการบริโภคสุราได้ง่าย และยากต่อการควบคุม

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี

ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี

ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับเป็นพินัย

โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.
ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ

หน้าแรก ร่างพระราชบัญญัติ รายงานผลการรับฟัง เกี่ยวกับการ ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติที่เปิดรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 77 ของ
รัฐธรรมนูญ

 รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

